

Zachodniopomorskie 2026 DNI DZIEDZICTWA

RAMOWY PROGRAM WOJEWÓDZKI

Aktualizacja 20 sierpnia 2026

UWAGA!

BARDZO PROSIMY! o sprawdzanie na bieżąco informacji w aktualizacjach programu wojewódzkiego i na stronach organizatorów o planowanych wydarzeniach, na wypadek ewentualnych zmian.

MIESZKOWICE

🚩 Piątek, 4 września

INAUGURACJA WOJEWÓDZKA ZACHODNIOPOMORSKICH/EUROPEJSKICH DNI DZIEDZICTWA

Miejsce: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Mieszkowicach, ul. Tadeusza Kościuszki 48

Godzina: 10:00–15:00

Zabytki Mieszkowic. Fot. A. Bartczak, BDZ

Godz.: 10:00 – 11:45 – autokarowe zwiedzanie Rejonu Pamięci Narodowej Siekierki – Czelin – Gozdowice, odjazd spod MGOK Mieszkowice, Kościuszki 48, powrót w to samo miejsce

Godz.: 12:00–13:30 – część oficjalna

W programie m.in.: wręczenie honorowej odznaki „Za opiekę nad zabytkami”, honorowych dyplomów Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Swojski Zabytek”, podziękowań

dla organizatorów od 10 lat współtworzących ZDD, wykład inauguracyjny Michała Dworczyka i Michała Potapińskiego „Rejon Pamięci Narodowej wczoraj i dziś”, minirecital
Godz.: 13:30 – 14:00 – poczęstunek, rozmowy kulturalne
Godz.: 14:00 – zwiedzanie miasta z przewodnikiem

Organizatorzy: Gmina Mieszkowice, www.mieszkowice.pl; Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, www.bdz.szczecin.pl; Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej, www.muzeummieszkowice.pl/index.php/pl
Koordynatorzy: Michał Dworczyk, Anna Bartczak
Kontakt: Muzeum tel. 91-41-45-210; e-mail: muzeum.gozdowice@interia.pl; BDZ – tel. 508-193-730, e-mail: zdd.edd@bdz.szczecin.pl

NIECHORZE, gm. Rewal

Sobota, 5 września

INAUGURACJA WOJEWÓDZKA ZACHODNIOPOMORSKICH/EUROPEJSKICH DNI DZIEDZICTWA WYDARZENIE TOWARZYSZĄCE „ŚWIATŁO NA STYKU LĄDU I MORZA – 160 LAT LATARNI MORSKIEJ W NIECHORZU”

Godz.: 11:00–14:00 – Latarnia Morska w Niechorzu, Park Etnograficzny w Niechorzu
W programie:

- uroczyste otwarcie obchodów, wręczenie podziękowań za zaangażowanie w przywróceniu obrotowego światła w Latarni Morskiej w Niechorzu
- wykłady: Jarosława Juszcza „Od projektu do legendy – dzieje Latarni Morskiej Niechorze” i Witolda Postracha „Nieznane Niechorze”
- uroczyste otwarcie placu „Plac Niechorskich Latarników Morskich”, zwiedzanie latarni dla zainteresowanych uczestników, poczęstunek

Godz.: 16:00– 19:00 – Muzeum Rybołówstwa Morskiego, al. Bursztynowa 28
W programie:

- 16:00 - „Światło z masztu trafia do muzeum” – przekazanie zabytku do Muzeum Rybołówstwa Morskiego
- 16:15 – zwiedzanie muzeum z przewodnikiem Michałem Ostrowskim
- 17:00 – prelekcja w plenerze - Jarosław Juszcza, „Nieznane dzieje Latarni Morskiej Niechorze. Jubileusz 160-lecia w kontekście nowych badań historycznych”
- 17:00 – międzypokoleniowe warsztaty plastyczno-edukacyjne „Skrzynia pełna skarbów”
- 18:00 – koncert szantowy IGA’ski Band

Organizatorzy: Gmina Rewal, www.rewal.pl; Stowarzyszenie Miłośników Latarni Morskich w Szczecinie, <https://latarnie.com.pl>
Partnerzy: Muzeum Rybołówstwa Morskiego, Park Etnograficzny
Koordynator: Dominka Winiarska-Chodziutko
Kontakt: tel. 91-384-90-11, e-mail: dwyniarska@rewal.pl

🚩 Niedziela, 27 września

„JARMARK GINĄCYCH UMIEJĘTNOŚCI. PRZYSZŁOŚĆ, PRZESZŁOŚĆ. DZIEDZICTWO W ZAGROŻENIU”

Miejsce: Rynek Miejski

Godz. rozpoczęcia: 15:00

Organizator: Barlinecki Ośrodek Kultury – Muzeum Regionalne w Barlinku, www.bok.barlinek.pl,

Koordynatorka: Eliza Cygan

Kontakt: tel. 95-74-61-889; e-mail: muzeum@bok.barlinek.pl

BEZRZECZE, gm. Dobra

🚩 Czwartek, 24 września

SPACER „ZATRZYMANE W KADRZE. DZIEDZICTWO PRZESZŁOŚCI”

Miejsce startu: klub GCKiB w Bezrzeczu, ul. Korallowa 61 c

Godz.: 17:00–19:00

Prowadzenie: Monika Kołacz

Nieistniejący pałac w Bezrzeczu

Spacer po okolicznych pozostałościach i zabytkach miejscowości Bezrzecze. Porównywanie zdjęć z przeszłości ze stanem obecnym. Połączenie spaceru z wyszukiwaniem zapomnianej historii w detalach architektury.

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynator: Patrycja Jurzysta-Żal

Kontakt: tel. 91-424-19-68, e-mail: pjurzysta-zal@gckib.pl

BIERZWNIK

🚩 **Sobota, 12 września**

„ŚREDNIOWIECZNI CYSTERSI KLUCZEM DO WSPÓŁCZESNOŚCI” WRZEŚNIOWE SPOTKANIA Z LOKALNĄ HISTORIĄ

Godz. 12:00–15:00

Miejsce: Bierzwnik, ul. Cystersów; wzgórze klasztorne, Przystanek Wędrowca, kościół parafialny pw. Matki Bożej Szkaplerznej, spichlerz za dzwonnica

W programie:

- spacer tematyczny, oraz prezentacja „W stronę świetności”- dr Barbara Stolpiak.
- prezentacja, oraz wykład „Serce do zabytków” - dr Anna Bartczak
- przerwa/poczęstunek
- „Koncert na dwie wiolonczele”
- wystawa etnograficzna w XIX w. spichlerzu pt.: „Ości i ryby. Kram rekonstrukcyjny „Targ rybny”

Wrześniowe spotkania z historią to niezbędny wiedzy dla każdego mieszkańca i gościa. To zaproszenie do spojrzenia na „małą ojczyznę” nie tylko jako miejsce zamieszkania, ale jako żywą księgę dziejów, w której zapisujemy także nasze współczesne losy.

Projekt „Średniowieczni cystersi kluczem do współczesności” to interdyscyplinarna edukacja o dziedzictwie regionu, łącząca zasoby wiedzy z obszarów historii, archeologii i etnografii. Popularyzuje dzieje bierzwnickich cystersów, lokalną tradycyjną architekturę oraz jeziorne tradycje rybackie. Projekt finansowany jest z funduszy MRiRW oraz Starostwa Powiatowego w Choszczynie.

Cykl spacerów oraz lekcje żywej historii w XIX-wiecznym spichlerzu, skierowane do uczniów Szkoły Podstawowej w Bierzwniku będą kontynuowane się będą do końca września.

Organizatorzy: Gminne Centrum Sportu, Rekreacji i Kultury, www.gcsirbierzwnik.naszosir.pl; Gmina Bierzwnik, www.bierzwnik.pl; Stowarzyszenie Ochrony Dziedzictwa Pocysterskiego, Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Szkaplerznej; Stowarzyszenie Przyjaciół Ekspozycji Etnograficznej Lamus w Bierzwniku, www.facebook.com/p/Stowarzyszenie-Przyjaci%C3%B3%C5%82-Ekspozycji-Etnograficznej-Lamus-w-Bierzwniku-100067845667115/; Starostwo Powiatowe w Choszczynie, www.powiatchoszczenski.pl/; Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Koordynator: Magdalena Nowacka-Gołębowska

Kontakt: tel. 661-729-007; e-mail: jaga-art@tlen.pl

🚩 **Sobota, 3 października**

„SPACER PRZEZ WIEKI – ODKRYWAMY ARCHITEKTURĘ CEDYNIA”

Miejsce startu: Muzeum Regionalne w Cedyni

Godz.: 14:00–18:00

Prowadzenie: Michał Potapiński, Paulina Kubacka, Magdalena Sokołowska

Cedynia z grodziska słowiańskiego. Fot. A.Bartczak, BDZ

Bezpłatny spacer, w trakcie którego uczestnicy obejrzą Muzeum Regionalne w Cedyni, Plac Wolności, Ratusz Miejski, Kościół pw. Narodzin NMP, wieżę widokową, budynki mieszkalne przy ul. Staromiejskiej i ul. Zygmuntowskiej, Klasztor Cedynia, Grodzisko i aleję kasztanowców. Poza miastem jako punkty otwarte dla zainteresowanych od godz. 17:00 do 19:00 – kościół w Czachowie i kompleks pofabryczny w Osinowie Dolnym.

Organizatorzy: Muzeum Regionalne w Cedyni; Gmina Cedynia, www.cedynia.pl;

Koordynator: Michał Potapiński

Kontakt: tel. 91-414-95-12

 Sobota, 22 sierpnia

XX FESTYN HISTORYCZNY – SŁOWIANIE I TEMPLARIUSZE

Miejsce: dawna kaplica templariuszy w Chwarszczanach i teren przed kaplicą

Godz.: 10:00– 18:00

CHWARSZCZANY 22 SIERPNIA
XX FESTYN HISTORYCZNY

1232 **2026**

FUNDACJA MUZEUM TEMPLARIUSZY W CHWARSZCZANACH

WSPÓŁORGANIZATORZY I PARTNERZY:
«PARAFIA RZYMSKOKATOLICKA PW. WNEBOWIŁCIA NMP W SARBINOWIE»
«SOŁECTWO I WIEŚ CHWARSZCZANY»

GODZ. 10.00
MSZA ŚWIĘTA W DAWNEJ KAPLICY ZAKONNEJ Z UDZIAŁEM TEMPLARIUSZY
GODZ. 11.30-14.30
WYNIKI BADAŃ KOMANDORII W OLEŚNICY MAŁEJ – PRELEKCJE ZE SŁAJDAMI –
PRELEKCJA I WYSTAWA – KAPLICA TEMPLARIUSZY W RURCE – BADANIA I HISTORIA
GODZ. 10.00-19.00
POKAZY RYCERSKIE, ZABAWY I TURNIEJE, „WARSZTATY KULTURY ŚREDNIOWIECZNEJ”

Wydarzenie „XX FESTYN HISTORYCZNY – SŁOWIANIE I TEMPLARIUSZE” jest współfinansowane ze środków publicznych Starostwa Powiatowego w Myśliborzu oraz przy wsparciu finansowym firmy TME. Wydarzenie „WARSZTATY KULTURY ŚREDNIOWIECZNEJ” jest dofinansowane ze środków publicznych Gminy Boleszkowice. Wydarzenie pt. „PRELEKCJA „WYSTĘPIENIA KAPLICA TEMPLARIUSZY W RURCE – BADANIA I HISTORIA ZABYTU” jest współfinansowane ze środków publicznych Wojewody Zachodniopomorskiego – Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Informacje o wydarzeniu: FB/MUZEUM TEMPLARIUSZY (tel. 604 273 616)

PATRONAT HONOROWY

 WOJÓT GMINY BOLESZKOWICE
MARK CZYPAR

 ZACHODNIOPOMORSKI
WOJEWÓDZKI KONSERWATOR ZABYTKÓW
TOMASZ WOŁENDER

 STAROSTA MYŚLIBORSKI
ROBERT DUDEK

 BIURO
DOKUMENTACJI
ZABYTKÓW
W SZCZECINIE

 Instytut Kultury
Szaturny, Województwo
Zachodniopomorskiego

 Zachodniopomorskie
DNI DZIEDZICTWA

MSZA ŚWIĘTA W KAPLICY Z UDZIAŁEM TEMPLARIUSZY z Ordo Equitum Christi Templi Hierosolymitani

Miejsce: dawna kaplica templariuszy

Godz.: 10.00-11.15

KONFERENCJA POPULARNONAUKOWA

Miejsce: Oberża Templum

Godz.: 11:30–14:30

- 11.30-13.00 *Wyniki badań archeologiczno-architektonicznych komandorii w Oleśnicy Małej przeprowadzonych w 2026 roku*, dr inż. Maciej Małachowicz (Autorska Pracownia Architekta Macieja Małachowicza), dr Przemysław Kołosowski (Fundacja Muzeum Templariuszy w Chwarszczanach)

- 13.00-14.30 *Badania i dzieje kaplicy templariuszy i wybrane odkrycia z cmentarza zakonnego w Rurce*, dr Przemysław Kołosowski (Fundacja Muzeum Templariuszy), prof. dr hab. n. med. Iwona Teul (Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie)

POKAZY RYCERSKIE, ZABAWY I TURNIEJE, „WARSZTATY KULTURY ŚREDNIOWIECZNEJ”

Miejsce: teren przy kaplicy

Godz.: 10:00–18:00

- Wioska rycerska – namioty i wyposażenie obozowe zgodne z realiami historycznymi.
- Turnieje rycerski - walki turniejowe pomiędzy rycerzami w szrankach z użyciem różnego typu uzbrojenia. Walki pojedyncze i grupowe
- Gry i zabawy plebejskie - historyczne zabawy mieszczańskie i plebejskie dla turystów i dzieci.
- Bitwa dzieci - trening dla najmłodszych z użyciem bezpiecznej broni piankowej zakończony wielką bitwą z udziałem rycerzy
- Stanowisko katowskie - omówienie pracy kata, demonstracja narzędzi tortur, zakuwanie w dyby
- Stanowisko skryby - omówienie pracy skryby, warsztaty z średniowiecznego piśmiennictwa, nauka pisania piórem, lakowanie pieczęci
- Stanowisko zbrojownia - prezentacja i opis broni rycerskiej. Omówienie pracy płatnerza, omówienie różnych typów uzbrojenia ochronnego, możliwość przymierzenia zbroi rycerskiej
- Stanowisko tor łuczniczy - strzelanie z łuku i kuszy do tarcz strzeleckich, rzut oszczepem do celu
- Stanowisko mennica – bicie historycznych monet w tradycyjny sposób dla uczestników
- Stanowisko minibalisty – strzelanie z maszyny oblężniczej do celów
- „Życie i etos rycerza” – omówienie życia rycerskiego, oraz wybranych elementów jak pasowanie na rycerza, życie codzienne itp.
- Kuchnia rycerska - warsztaty kuchni średniowiecznej. Pokaz przygotowania średniowiecznych potraw na ogniu wg oryginalnych receptur z XIV i XV wieku przy użyciu tradycyjnych metod i średniowiecznych narzędzi kuchennych
- Rycerska karuzela dla dzieci
- Stanowisko kowalskie – pokazy kowalskie dla dzieci i dorosłych. Przy użyciu tradycyjnych metod wykujemy razem z uczestnikami proste narzędzia i akcesoria jak gwoździe, nożyki, klamry do pasa itp., prezentacja wyrobów kowalskich
- Gra Terenowa „Runy Licha” – angażująca gra przygodowa dla uczestników z pamiątkowymi medalami oraz nagrodami głównymi.
- Zabawa turniejowa - polowanie na dzika – bezpieczna strzelnica z kuszy do drewnianych makiet.
- Kreatywny Słowianin – strefa otwarta: malowanie drewnianych mieczy/toporów oraz tworzenie naszyjników z lunulami.
- Warsztaty motanek – 2 bloki warsztatowe w ciągu dnia. Każdy blok przewidziany jest na 6 par (rodzic + dziecko). Naturalne materiały i zioła.
- Kreatywne warsztaty plastyczne dla dzieci, w tym malowanie ekotoreb z motywem rycerskim.

- Ponadto specjalnie dla dzieci (a może i dorosłych) turniej konny z konikiem na patyku w typie Warto zabrać własnego rumaka!
- Będą też: zamki dmuchane, jadło (zakręcony ziemniak, frytki belgijskie, kebab, nachosy, wata cukrowa...) oraz napitki wszelakie.

Organizatorzy: Fundacja Muzeum Templariuszy w Chwarszczanach,
www.facebook.com/chwarszczany/?locale=pl_PL; Projekt Badawczy Słowianie i Templariusze
Partnerzy: Gmina Boleszkowice, www.boleszkowice.pl; Powiat Myśliborski, www.powiatmysliborski.pl;
Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Sarbinowie
Koordynator: Przemysław Kołosowski
Kontakt: tel. 604-273-616; mail: kolosowski@chwarszczany.pl

Sobota, 12 września

„SPOTKANIE Z FUNDACJĄ MUZEUM TEMPLARIUSZY W CHWARSZCZANACH”

Godz.: 10:00–22:00

Miejsce: teren przed kaplicą templariuszy i sala Oberży TEMPLUM

W programie:

- edukacyjne warsztaty kultury średniowiecznej
- II Turniej Sportowo-Historyczny w Bule – Śladami Templariuszy W Chwarszczanach
- W Dolinie Myśli (No. 5) – koncert zespołu Jarząbek-Jurkiewicz

Organizator: Fundacja Muzeum Templariuszy w Chwarszczanach,
www.facebook.com/chwarszczany/?locale=pl_PL; Projekt Badawczy Słowianie i Templariusze; Powiat Myśliborski, www.powiatmysliborski.pl
Koordynator: Przemysław Kołosowski
Kontakt: tel. 604-273-616; mail: kolosowski@chwarszczany.pl

Sobota, 24 października

KONCERT "NON NOBIS DOMINE"

Godz.: 17:00

Miejsce: dawna kaplica templariuszy w Chwarszczanach

Występują: Schola Gregoriana Vratislaviensis "Lumen de Lumine"

Organizator: Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia NMP w Sarbinowie
Koordynator: ks. Dariusz Dąbrowski
Kontakt: tel. 95-760-51-79, e-mail: sarbinowo@salezjanie.pl

CZACHÓW, gm. Cedynia

Sobota, 3 października

DZIEŃ OTWARTEGO ZABYTKU – KOŚCIÓŁ W CZACHOWIE

Miejsce: kościół pw. Matki Bożej Częstochowskiej

Godz.: 17:00–19:00

Prowadzenie: Barbara Sobiś

Wieś Czachów leży około 6 km na północny zachód od Cedyni. W 2 połowie XIII wieku została tu wzniesiona świątynia, której wnętrze zdobią malowidła ściennie z XIV wieku, przedstawiające postacie rycerzy, diabłów czy zwierząt. Wśród polichromii można również dostrzec duże krzyże wkomponowane w okęgi, które są być może znakami konsekracyjnymi kościoła, tak zwanymi zacheuszkami. Malowidła czachowskie należą do najstarszych polichromii w Polsce.

Wnętrze kościoła w Czachowie. Fot. A. Hamberg-Federowicz, BDZ

Organizatorzy: Muzeum Regionalne w Cedyni; Gmina Cedynia, www.cedynia.pl;
Koordynator: Michał Potapiński
Kontakt: tel. 91-414-95-12

DARŁOWO

🚩 **Środa, 9 września – Niedziela, 13 września**

PAMIĘCIOWNIK DARŁOWO 2026

Miejsce: Rynek Miejski

Godz.: 11:00–17:00

„Pamięciownik” projekt Centrum Archiwistyki Społecznej – mobilny pawilon, w którym mieszkańcy i mieszkanki samodzielnie tworzą wystawy – na bazie własnych zdjęć i opowieści.

Wydarzenia towarzyszące:

- spacer literackim szlakiem bohaterów powieści „Siedem dalekich rejsów” Leopolda Tyrmanda

- czytanie fragmentów „Siedmiu dalekich rejsów” przez aktorów Teatru Antrakt z Darłowa,
- „Stanisław Dulewicz. Pierwsze dni po wojnie” – rozmowa o pierwszym, powojennym burmistrzu Darłowa,
- „Darłowskie lokale gastronomiczne kiedyś i dziś” – rozmowa o byłych i obecnych klubach, restauracjach, barach, życiu towarzyskim i kulturalnym miasta
- „Jak zdobywaliśmy Pomorze. Historie z Ziemi Odzyskanych” – rozmowa o reportażach z Darłowa
- pokaz specjalny filmu pt.: „Naprawdę wczoraj” – kino Bajka w Darłowie,
- „Biały koncert” – koncert finałowy projektu Pamięciownik Darłowo 2026

centrum archiwistyki społecznej

Stwórz razem z nami wystawę o swojej miejscowości

Szczegółowy program:
→ zeskanuj kod QR
#Twoja historia jest ważna
→ cas.org.pl

Pamięciownik

Trasa 2026
lipiec — wrzesień

- 9–13.07 GARBÓW
- 15–19.07 KROSNO
- 22–26.07 LEŚNA
- 2–6.09 PIŃCZÓW
- 9–13.09 DARŁOWO
- 16–20.09 KWIDZYN
- 23–27.09 BIERUTÓW

centrum archiwistyki społecznej
cas.org.pl

archiwa społeczne

WYKONANIE: [logos]

Organizator: Darłowski Ośrodek Kultury im. L. Tyrmanda, www.darlowo.pl/pamieciownik/
 Partner: Miejska Biblioteka Publiczna w Darłowie
 Koordynator: Magdalena Burduk
 Kontakt: tel. 509-385-718, e-mail: cit@darlowo.pl

Sobota, 26 września

„ŚLADAMI HISTORII. DZIEDZICTWO, KTÓRE PRZETRWAŁO”

Miejsce zbiórki: pod Zamkiem

Godz.: 10:00–15:00

Zamek Książąt Pomorskich - Muzeum w Darłowie zaprasza na wyprawę śladami miejsc i postaci związanych z historią Pomorza, których działalność i losy miały znaczenie także poza regionem. Na trasie znajdzie się m.in. Warcino – miejscowość związana z Ottonem von Bismarckiem i historią dawnego majątku. Uczestnicy poznają historię tego miejsca – od czasów przed II wojną światową po okres funkcjonowania Technikum Leśnego – oraz losy dziedzictwa, które przetrwało kolejne epoki i dziś wymaga troski o zachowanie dla przyszłych pokoleń. Liczba miejsc ograniczona. Obowiązują zapisy pod numerem tel. 94-314-23-51.

Organizator: Zamek Książąt Pomorskich - Muzeum w Darłowie, <https://www.zamekdarlowo.pl/>

Koordynator: Ewelina Batyra

Kontakt: tel.: 695-016-130, e-mail: etrzeciak@zamekdarlowo.pl

DĘBNO

Sobota, 5 września

RAJD ROWEROWY „ŚLADAMI OBOZÓW JENIECKICH NA TERENIE GMINY DĘBNO”

Miejsce startu: Polsko-Niemieckie Transgraniczne Centrum Dziedzictwa Naturalnego i Kulturowego Regionu Doliny Środkowej Odry, ul. Mickiewicza 43, 74-400 Dębno (Filia Nr 2 Biblioteki Publicznej w Dębnie)

Godz. startu: 9:00

Przewodnik: Krzysztof Grzywna

Trasa: Dębno – Cychry – okolice Bogusławia – Dębno; ok. 20 km

Rajd rowerowy ph. „Śladami obozów jenieckich na terenie gminy Dębno” to wydarzenie edukacyjno-historyczne, którego celem jest popularyzacja wiedzy o pozostałościach po obozach jenieckich funkcjonujących na terenie gminy podczas II wojny światowej oraz zwrócenie uwagi na potrzebę ochrony tego często zapomnianego dziedzictwa. Uczestnicy pokonają trasę prowadzącą do miejsc związanych z historią obozów jenieckich, poznając ich dzieje, losy przetrzymywanych tam jeńców różnych narodowości oraz znaczenie tych miejsc dla historii regionu. W czasie postojów przewidziane są krótkie prelekcje historyczne, prezentacja archiwalnych fotografii i map.

Pierwszy obóz w Dębnie to teren po byłym Młynie Papierniczym funkcjonujący w latach 40. Drugi obóz na terenie tzw. Leśnej Kuźni (znana historycznie jako Wald Schmiede) to dawny obóz dla francuskich jeńców wojennych i robotników przymusowych z okresu II wojny światowej. Znajduje się on w pobliżu Cychr. Obóz był filią dużego obozu dla jeńców wojennych [Stalag III C] w Starych Drzewicach. Nosił oficjalny numer obozowy DT 47 Zicher. Pierwsi więźniowie przyjechali w październiku 1939 r. trafiali tam polscy żołnierze wzięci do niewoli w Kampanii Wrześniowej. Trzeci DT47 pod Cychrami – obóz pracy niewolniczej w Cychrach był filią obozu dla jeńców wojennych Stalag III C w Starych Drzewicach i miał sygnaturę DT 47

Zicher. Pierwszymi jeńcami byli polscy żołnierze z Kampanii Wrześniowej, przywożeni od października 1939 r. W pobliżu funkcjonował podobny obóz dla kobiet DT 99 Zicher. Udział bezpłatny: obowiązują zapisy, ilość osób ograniczona. Zgłoszenia pod numerem telefonu: 517- 171- 830 oraz 95-760-26-85 od 17.08.2026 r. do 28.08.2026 r.

Organizator: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Dębnie im. Antoniego Dobrowolskiego,
www.biblioteka.debno.com.pl

Koordynator: Katarzyna Grzesiak

Kontakt: tel. 95-760-26-85, e-mail: biblioteka@poczta.onet.pl

 Czwartek, 15 października

OTWARCIE WYSTAWY „TAM, SKĄD PRZYSZLI. TUTAJ, GDZIE ZOSTALI. WSPOMNIENIA
PIERWSZYCH MIESZKAŃCÓW POLSKIEGO DĘBNA PO 1945 ROKU”

Miejsce: Polsko-Niemieckie Transgraniczne Centrum Dziedzictwa Naturalnego i Kulturowego Regionu Doliny Środkowej Odry, ul. Mickiewicza 43, 74-400 Dębno (Filia Nr 2 Biblioteki Publicznej w Dębnie)

Godz.: w godzinach otwarcia centrum, wystawa będzie prezentowana do 31.12.2026

HISTORIA DĘBNA
zaczyna się w
WASZYCH ALBUMACH

Poszukujemy fotografii, dokumentów i wspomnień
pierwszych mieszkańców powojennego Dębna.

Czego szukamy?
wspomnień o pierwszych latach życia w Dębnie
historii o drodze do miasta,
pierwszych domach i codziennym życiu
opowieści o ludziach, którzy budowali
powojenne Dębno

Poszukujemy także:
starych fotografii rodzinnych
zdjęć domów, ulic, szkół i miejsc pracy
dokumentów, listów i kartek pocztowych
innych pamiątek z powojennego Dębna

Zebrałe wspomnienia i materiały posłużą
do przygotowania wystawy w ramach
Europejskich Dni Dziedzictwa 2026
„Przyszłość przeszłości. Dziedzictwo w zagrożeniu”.

Materiały będą wyłącznie skanowane –
oryginały zawsze wracają do właścicieli.

**Może w Twoim albumie
kryje się kawałek historii Dębna?**

**Materiały przyjmujemy
do końca sierpnia 2026 r.**

TELEFON:
Koordynator projektu:
Katarzyna Grzesiak +48 796 617 579
95 760 26 85; 572 260 160

KONTAKT:
Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Dębnie
ul. A. Mickiewicza 32
Filia nr 2 – Centrum Polsko-Niemieckie
ul. A. Mickiewicza 43

Wystawa prezentuje fotografie, dokumenty, pamiątki rodzinne oraz historie pierwszych osadników, ukazując ich codzienność, trud powojennego życia i proces budowania lokalnej wspólnoty. Integralną częścią projektu jest film oparty na wspomnieniach najstarszych mieszkańców Dębna oraz ich dzieci i wnuków, którzy przekazują rodzinne historie i pamięć o pionierach miasta.

Po II wojnie światowej Dębno, ocalałe z wojennej pożogi, stało się nowym domem dla ludzi przesiedlonych głównie z Kresów. Choć ulice miasta wciąż nosiły ślady niemieckiej przeszłości, pojawiła się potrzeba tworzenia nowej przestrzeni do życia – od podstaw, z myślą o przyszłości.

Organizator: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Dębnie im. Antoniego Dobrowolskiego,

www.biblioteka.debno.com.pl

Koordynator: Katarzyna Grzesiak

Kontakt: tel. 95-760-26-85, e-mail: biblioteke@poczta.onet.pl

DOBRA k. Nowogardu

 Piątek, 28 sierpnia – Sobota, 29 sierpnia

FESTIWAL „DWA ZAMKI”

Miejsce: wzgórze zamkowe, kościół pw. Świętej Klary

Piątek, godz. 20:00

KONCERT INAUGURACYJNY

Miejsce: kościół św. Klary

Wykonawcy: Chór Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie, Zespołu smyczkowego Opery na Zamku, Jakub Lebioda - organy

W programie m.in.: John Ireland *Concertino Pastorale*, Gabriel Fauré *Cantique de Jean Racine* op. 11

Sobota

Miejsce: wzgórze zamkowe

Godz.: 15:00–20:00

HISTORYCZNY JARMARK I KONCERT ZESPOŁU MUZYKI DAWNEJ *THE MEDIEVALS*

Godz.: 20:00

GALA OPEROWA „DRZWI DO ZAMKU – DRZWI DO BAŚNI”

Wykonawcy: soliści i orkiestra Opery na Zamku

W programie arie m.in. z oper „Rigoletto”, „Straszny dwór”, „Bal maskowy”, „Tosca”, „Turandot”.

Na koncerty wejście z bezpłatnymi wejściówkami od Domu Kultury.

Organizatorzy: Dom Kultury w Dobrej; Opera na Zamku

Koordynator: Emil Chodań

Kontakt: tel. 451 254 714, e-mail: sekretariat@dkdobra.pl

✚ **Niedziela, 20 września**

WYKŁAD „DZIEDZICTWO I TOŻSAMOŚĆ POMORZA ZACHODNIEGO”

Miejsce: Klub Gminnego Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, ul. Graniczna 31

Godz.: 17:00

Prowadzenie: Ryszard Długopolski

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynator: Elżbieta Wardak

Kontakt: tel. 91-424-19-34, e-mail: ewardak@gckib.pl

DOŁUJE, gm. Dobra

✚ **Poniedziałek, 10 września**

SPACER TEMATYCZNY DO ZABYTKOWEGO MIEJSCA PAMIĘCI HISTORYCZNEJ – LAPIDARIUM DOŁUJE

Miejsce zbiórki: Biblioteka w Dołujach, ul. Daniela 1

Godz.: 16:00–18:00

Lapidarium w Dołujach. Fot. GCKiB

Wycieczka, której celem jest poznanie historii Dołuj, szacunku do najbliższego otoczenia oraz utrwalenie pamięci o byłych mieszkańcach. Lapidarium w Dołujach otrzymało wyróżnienie w ogólnopolskim konkursie „Zabytek zadbane” w roku 2022.

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynator: Beata Pypa

Kontakt: tel. 91-424-19-62, e-mail: bpypa@gckib.pl

Sobota, 15 września

„TRADYCJA DOMOWYCH PRZETWORÓW”

Miejsce: Klub GCKiB w Dołujach, ul. Żubrza 7

Godz.: 17:00

Warsztaty organizowane przez Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej – Klub w Dołujach we współpracy z Kołem Gospodyń Wiejskich w Dołujach, podczas których uczestnicy poznają tradycyjne metody przygotowywania domowych przetworów oraz rolę kulinarnych tradycji w zachowaniu lokalnego dziedzictwa i przekazywaniu ich kolejnym pokoleniom.

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek, www.gckib.pl

Koordynator: Katarzyna Janczarek

Kontakt: tel. 91-424-19-65, e-mail: kjanczarek@gckib.pl

DRAWSKO POMORSKIE

Sobota, 12 września

WARSZTATY „ŻOŁNIERZ DROGA MASZEROWAŁ... OPOWIEŚĆ O WYPOSAŻENIU I BRONI Z OKRESU DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ”

Miejsce: Magazyn Solny, ul. Płk Jana Kilińskiego 4

Godz.: 10:00–12:00

Fragment ekspozycji w Magazynie Solnym, 2026. Fot. W. Witoń

W trakcie wydarzenia zostaną omówione sylwetki żołnierzy z okresu drugiej wojny światowej, rodzaje używanych przez nich mundurów, wyposażenia i broni, będzie przygotowana interaktywna strzelnica ASG, zostaną rozebrane repliki broni na elementy składowe oraz omówione działania mechanizmów i bezpiecznego posługiwania się każdą konstrukcją, a na przygotowanym torze strzeleckim każdy będzie mógł spróbować swoich sił w użyciu broni typu Mauser C96, TT 33, SVT 40, Mosin, MG 42.

Organizator: Gmina Drawsko Pomorskie, www.drawsko.pl

Koordynator: Wojciech Witoń

Kontakt: tel.: 94-713-76-51, e-mail: muzeum3@drawsko.pl

GIŻYN, gm. Nowogródek Pomorski

Piątek, 18 września

PODSUMOWANIE PROJEKTU POŚWIĘCONEGO BORCKOM

Miejsce: Kaplica Pamięci

Wydarzenie jest częścią projektu poświęconego rodzinie von Borck, w tym barwnej acz kontrowersyjnej postaci Herosa von Borck, pochowanego w mauzoleum w Giżynie. W Giżynie od kilku lat funkcjonuje Kaplica Pamięci – funkcjonująca w dawnym zborze, wybudowanym ok. 1890 r. – będąca wyrazem troski mieszkańców o przeszłość i materialne dziedzictwo Gminy Nowogródek Pomorski oraz promocji lokalnej historii i tradycji.

Organizator: Wiejski Ośrodek Kultury w Nowogrodku Pomorskim

Partnerzy: Gmina Nowogródek Pomorski, www.nowogrodek.pl; Stowarzyszenie dla Odnowy i Rozwoju Wsi Nowogródek Pomorski

Koordynatorki: Izabela Cieślarczyk, Anna Niegowska

Kontakt: tel. 94-306-73-73

GOLCZEWO

Piątek, 11 września

WYSTAWA „ŚLADY HISTORII – ZAKŁĘTE WSPOMNIENIA”

Miejsce: przed Gminnym Ośrodkiem Kultury i Sportu w Golczewie, ul. Zwycięstwa 12

Godz.: 18:00–20:00

Wystawa glinianych miniatur zabytków znajdujących w gminie Golczewo, ulepionych przez uczestników zajęć podczas realizacji projektu "Ceramiczne podróże z opowieściami o historii i kulturze" w 2024 roku. Wystawa będzie podświetlana tak, aby nadać jej wyjątkowy, nastrojowy charakter oraz podkreślić detale. Wieczorna iluminacja stworzy atrakcyjną przestrzeń do zwiedzania, eksponując walory artystyczne prac uczestników i zachęcając mieszkańców oraz gości do poznawania lokalnego dziedzictwa kulturowego i historycznego gminy Golczewo.

Jedna z prac powstałych podczas warsztatów. Fot. GOKiS Golczewo

Organizatorzy: Gmina Golczewo, www.golczewo.pl; Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Golczewie, www.facebook.com/gokiswlgolczewie/?locale=pl_PL

Koordynator: Dorota Opila-Skubisz

Kontakt: tel. 512-786-445; e-mail: gokis@golczewo.pl

GOZDOWICE, gm. Mieszkowice

🚩 **Sobota, 2 października**

DZIEŃ OTWARTY MUZEUM

Miejsce: Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej w Gozdowicach

Godz.: 10:00–17:00

Organizatorzy: Gmina Mieszkowice, www.mieszkowice.pl; Muzeum Pamiątek I Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej, www.muzeummieszkowice.pl/index.php/pl

Koordynator: Michał Dworczyk

Kontakt: tel. 91-41-45-210

KAMIEŃ POMORSKI

🚩 **Piątek, 11 września**

OTWARCIE WYSTAWY „ŚWIATY UTRACONE, ŚWIATY OCALONE. MALARSTWO DARIUSZA MILIŃSKIEGO”

Miejsce: Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, ul. Adama Mickiewicza 34

Godz. 17.00

Dariusz Miliński (ur. 1957 roku w Cieplicach Śląskich) jest polskim malarzem, scenografem, twórcą plakatów, poetą, aktorem oraz animatorem kultury. Jego malarstwo tworzy niezwykle świat znajdujący się na pograniczu rzeczywistości i wyobraźni. Obrazy pełne są symboli, poetyckich opowieści i refleksji nad człowiekiem, przemianami, pamięcią oraz otaczającym światem. Jego działalność pokazuje, że dziedzictwo kulturowe tworzą nie tylko zabytki przeszłości, ale również współcześni artyści, którzy zapisują w swoich dziełach pamięć swojej epoki. Sztuka jest jednym z najważniejszych elementów dziedzictwa kulturowego. Jest świadectwem ludzkiej wyobraźni, pamięci, emocji oraz sposobu postrzegania świata. Jednocześnie pozostaje dziedzictwem niezwykle kruchym – narażonym na zniszczenie, utratę i zapomnienie.

Historia wielokrotnie pokazała, że nawet najcenniejsze dzieła sztuki mogą zostać utracone wskutek wojen, grabieży, katastrof oraz przemian historycznych. Szczególnie dramatycznym przykładem są losy wielu polskich dzieł sztuki utraconych podczas II wojny światowej. Wystawa „Światy utracone, światy ocalone. Malarstwo Dariusza Milińskiego” ma być refleksją nad tym, jak sztuka zachowuje pamięć o świecie, który przemija, oraz jak artystyczna wyobraźnia pozwala ocalić wartości, emocje i opowieści przed zapomnieniem.

🚩 **Środa, 16 września**

PRELEKCJA „ODZYSKANE SKARBY. ZŁOTY TYPARIUSZ BISKUPA MIKOŁAJA BOCKA VON SCHIPPENBEILA . HISTORIA ZABYTEKU OCALAŁEGO DLA PRZYSZŁYCH POKOLEŃ”

Miejsce: Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, ul. Adama Mickiewicza 34

Godz. 17.00

Prowadzenie: Grzegorz Kurka – dyrektor Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej

Typariusz biskupa Mikołaja Bocka von Schippenbeila, XIV w.

Złoto od wieków fascynowało ludzi, jednak jego wartość sprawiała, że wiele wyjątkowych zabytków nie przetrwało do naszych czasów. Były niszczone, rozkradane, przetapiane lub ginęły podczas licznych konfliktów. Bohaterem spotkania będzie złoty typariusz biskupa Mikołaja Bocka von Schippenbeila – wyjątkowy przykład średniowiecznego złotnictwa oraz osobista pieczęć biskupa. Tego typu zabytki niezwykle rzadko zachowały się do naszych czasów. Złote przedmioty były niszczone, lub po prostu rozkradane i przetapiane dla odzyskania cennego kruszcu. Tym większe znaczenie ma fakt, że ten wyjątkowy obiekt, pomimo ponad sześciuset lat historii, licznych wojen i przemian dziejowych, jakie dotknęły tę część Europy, przetrwał i został zachowany dla przyszłych pokoleń.

🚩 **Sobota, 19 września**

„OCALIĆ MIEJSCE. HISTORIA RATOWANIA DWORKU VON KLEISTA”

OPROWADZANIE PO DWORKU VON KLEISTA

Miejsce: Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej – dwór Kleista, Plac Katedralny 4

Godz. 12:00

Prowadzenie: Błażej Bubnowicz

Spotkanie poświęcone historii ratowania jednego z najważniejszych zabytków Kamienia Pomorskiego. Dworek von Kleista jest przykładem dziedzictwa, które dzięki zaangażowaniu wielu osób i instytucji zostało zachowane mimo zagrożeń związanych z upływem czasu i przemianami historycznymi.

Podczas oprowadzania przedstawiona zostanie historia obiektu oraz jego współczesna funkcja jako miejsca prezentującego dziedzictwo związane z Ewaldem Georgiem von Kleistem – uczonym i wynalazcą pierwszego prototypu kondensatora elektrycznego.

Dworek von Kleista i próba pobicia rekordu Nolleta w Noc MuzeówK

Fot. Błażej Bubnowicz, MHZK

Środa, 23 września

PRELEKCJA „WODY PAMIĘTAJA. RATOWANIE DZIEDZICTWA Z MORZA BAŁTYCKIEGO, ZALEWU KAMIEŃSKIEGO I LOKALNYCH RZEK”

Miejsce: Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, ul. Adama Mickiewicza 34

Godz. 17:00

Prowadzenie: Grzegorz Kurka

Morze Bałtyckie, Zalew Kamieński oraz rzeki są niezwykłym archiwum historii. Podczas spotkania przedstawione zostanie m.in. historia wydobycia wraku XIX-wiecznego żaglowca z Morza Bałtyckiego, obecnie prezentowanego na kamieńskiej marinie, zagrożenia dla

dziedzictwa morskiego powodowane przez fale Bałtyku i procesy niszczenia brzegu, brązowy sztylet z ornamentami solarnymi odkryty w okolicach Łukęcina, rogowy toporek znaleziony na plaży, wczesnośredniowieczna łódź słowiańska odkryta w okolicach Kamienia Pomorskiego, uratowana przed zniszczeniem podczas prac melioracyjnych, drewniana dębanka z III wieku, obecnie poddawana specjalistycznej konserwacji.

Wydobycie wraku XIX-wiecznego szkunera. Foto Paweł Ukraiński

🚩 **Środa, 14 października**

PRELEKCJA „DZIEDZICTWO W ZAGROŻENIU. KTO CHRONI ZABYTKI PODCZAS WOJEN I KATASTROF?”

Miejsce: Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, ul. Adama Mickiewicza 34

Godz. 17:00

Prowadzenie: Grzegorz Kurka

Dziedzictwo kulturowe nie jest dane raz na zawsze. Każde pokolenie odpowiada za jego ochronę i przekazanie następnym. Od naszych działań zależy, czy przyszłe pokolenia poznają historię poprzez autentyczne zabytki, czy jedynie poprzez fotografie i opisy.

W trakcie wykładu poruszone zostaną zagadnienia niszczenia i rabunku dzieł sztuki podczas II wojny światowej, działalności grupy Monuments, Fine Arts and Archives (Monuments Men), funkcjonowania Konwencji Haskiej z 1954 roku, ochrony dóbr kultury w Polsce, roli Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ekspertów do spraw ochrony dóbr kultury w zagrożeniu, szkoleń cywilno-wojskowych, niszczenia zabytków Ukrainy podczas rosyjskiej agresji, rabunku Muzeum Narodowego w Bagdadzie, niszczenia stanowisk archeologicznych w Iraku, zniszczenia przez talibów monumentalnych posągów Buddy w Bamianie w Afganistanie.

Posąg Buddy w Bamina przed i po zniszczeniu. Fot. Wikipedia

Organizator: Muzeum Historii Ziemi Kamieńskiej, www.mhzk.eu

Koordynator: Grzegorz Kurka, Błażej Bubnowicz

Kontakt: tel. 91-38-22-373, 502-430-913, e-mail: mhzk@mhzk.eu

KARLINO

 Piątek, 4 września

„PRZESTRZENIE DZIEDZICTWA. KAMIENICA PRZY UL. KONOPNICKIEJ 29”

Miejsce: Karlino, Wyspa Biskupia, ul. Szczecińska 19

Godz.: 17:00

W programie m.in.:

- Historia kamienicy przy ul. Konopnickiej 29 z uwzględnieniem badań historyczno-architektonicznych - Krystian Zalewski
- Kamienica przy ul. Konopnickiej 29 – plany i perspektywy, Piotr Woś
- Koncert przy blasku świec „Melodie przedwojennego świata” W programie najpiękniejsze piosenki dwudziestolecia międzywojennego, m.in. *Ach, jak przyjemnie, Kiedy znów zakwitną białe bzy, Umówiłem się z nią na dziewiątą, Tango Milonga, Tylko we Lwowie oraz To ostatnia niedziela* w wykonaniu BBK Oprawa Muzyczna

Data: 4 września 2026

Miejsce: Karlino, Wyspa biskupia, ul. Szczecińska 19

Godz. 17.00

PRZESTRZENIE DZIEDZICTWA

KAMENICA PRZY UL. KONOPNICKIEJ 29

KOORDYNATOR

WOJEWÓDZKI

ORGANIZATOR

Gmina
Karlino

KARLIŃSKI
OŚRODEK
KULTURY

MUZEUM
ZIEMI KARLIŃSKIEJ

PARTNER KRAJOWY

PARTNER

Organizatorzy: Muzeum Ziemi Karlińskiej, www.muzeum.kokkarlino.pl; Karliński Ośrodek Kultury, www.kokkarlino.pl; Gmina Karlino, www.karlino.pl

Koordynator: Krystian Zalewski

Kontakt: tel. 509-55-48-55, e-mail: muzeum@karlino.pl

KARSKO, gm. Nowogródek Pomorski

Środa, 19 sierpnia

RAJD „ROWEROWY SZLAK BORCKÓW”

Miejsce startu: Wiejski Ośrodek Kultury, ul. Pionierów 15/3, 74-305 Karsko

Trasa: Karsko – Giżyn – Karsko

Wydarzenie jest częścią projektu poświęconego rodzinie von Borck, w tym barwnej acz kontrowersyjnej postaci Herosa von Borck, pochowanego w mauzoleum w Giżynie.

W Giżynie od kilku lat funkcjonuje Kaplica Pamięci będąca wyrazem troski mieszkańców o przeszłość i materialne dziedzictwo Gminy Nowogródek Pomorski oraz promocji lokalnej historii i tradycji.

Obowiązują zapisy, tel. 94-306-73-73.

Organizator: Wiejski Ośrodek Kultury w Nowogrodku Pomorskim

Partnerzy: Gmina Nowogródek Pomorski, www.nowogrodek.pl; Stowarzyszenie dla Odnowy i Rozwoju Wsi Nowogródek Pomorski

Koordynatorki: Izabela Cieślarczyk, Anna Niegowska

Kontakt: tel. 94-306-73-73

Piątek, 11 września

WARSZTATY 3D

Godz.: 9:00–13:00

Miejsce: spichlerz w Kłodzinie

Prowadzenie: Krzysztof Tymbarski, Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie

Spichlerz w Kłodzinie. Fot. K. Tymbarski, BDZ, 2023

Wydarzenie jest częścią projektu poświęconego porządkowaniu spichlerza i badaniu jego przeszłości. W ramach warsztatów uczestnicy zapoznają się z nowoczesnymi metodami wykonywania dokumentacji obiektów zabytkowych, a także poznać zabytki z terenu Pomorza Zachodniego w modelach 3D oraz zwiedzić wirtualnie wybrane zabytki dzięki goglom VR.

Organizator: Agenda 21 Przelewice, <https://www.facebook.com/profile.php?id=61590739318993#>

Partner: Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie

Koordynatorki: Magdalena Soska

Kontakt: tel. 607-592-344, e-mail: agenda21@przelewice.eu

KOŁOBRZEG

Czwartek, 4 września

WYKŁAD „ZAKŁADY PRACY, KTÓRYCH JUŻ NIE ZNAJDZIEMY NA POMORZU ZACHODNIM – KOSZALIN I KOŁOBRZEG”

Godz. 18:00

Miejsce: Muzeum Oręża Polskiego, Sala Plafonowa, ul. Armii Krajowej 13

Prowadzenie: Kazimierz Ratajczyk (dziennikarz, fotoreporter, przewodnik PTTK)

Sobota, 26 września

OTWARCIE WYSTAWY „KOŁOBRZESKIE ZAKŁADY PRACY”

Godz. 18:00

Miejsce: Muzeum Oręża Polskiego, ul. Armii Krajowej 13

Wystawa poświęcona nieistniejącym już zakładom, które uruchomiono po II wojnie światowej w mieście gruzów, którym był zniszczony Kołobrzeg. Elementem otwarcia jest spacer do wybranych miejsc, gdzie dawniej funkcjonowały zakłady pracy, zakończony ogniskiem.

Czwartek, 1 października

WYKŁAD „ZAKŁADY PRACY, KTÓRYCH JUŻ NIE ZNAJDIEMY NA POMORZU ZACHODNIM – DAWNE WOJEWÓDZTWO SZCZECIŃSKIE”

Miejsce: Sala Plafonowa w Muzeum Oręża Polskiego, ul. Armii Krajowej 13

Godz. 18.00

Prowadzenie: Piotr Leszmann (kustosz – Dział Zbiorów i Edukacji Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu)

Czwartek, 8 października

WYKŁAD „KOŁOBRZESKIE ZABYTKI – MAKIETY I 3D”

Miejsce: Sala Plafonowa w Muzeum Oręża Polskiego, ul. Armii Krajowej 13

Godz.: 18:00

Prowadzenie: Jacek Kawałek (kołobrzeski nauczyciel informatyki w Zespole Szkół Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza, ambasador Banach 3D).

Prelegent wykonuje historyczne makiety miasta i jego okolic.

Organizator: Prezydent Miasta Kołobrzeg Anna Mieczkowska, www.kolobrzeg.pl;

Partnerzy: Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu, www.muzeum.kolobrzeg.pl; Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Oręża Polskiego w Kołobrzegu; Grupa Rekonstrukcji Historycznej „Kołobrzeg”, Zespół Szkół Nr 1 im. Henryka Sienkiewicza w Kołobrzegu

Koordynator: Katarzyna Pechman

Kontakt: tel. 94-355-15-31

KOSZALIN

Niedziela, 23 sierpnia

„NIE TYLKO KONUNGAHELA, CZYLI MORSKA POTĘGA SŁOWIAN”

Miejsce: Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz.: 12:00

Prowadzenie: dr Tomasz Częścik

Wykład poświęcony średniowiecznej historii Pomorza i morskemu dziedzictwu regionu.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Koordynator: Joanna Chojcka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

Niedziela, 30 sierpnia

DZIEŃ ARCHITEKTURY DREWNIANEJ W ZAGRODZIE JAMNEŃSKIEJ

Miejsce: Zagroda Jamneńska, ul. Jamneńska 24

Godz.: 10:00–16:00

Dni Architektury Drewnianej w Zagrodzie Jamneńskiej, współorganizowane z Narodowym Instytutem Dziedzictwa Oddział w Szczecinie. W programie m.in. wykłady, spotkania z ekspertami, pokazy dawnych rzemiosł oraz wernisaż wystawy poświęconej architekturze drewnianej Pomorza Zachodniego.

W programie:

- Warsztaty ciesielskie – budowa elementu konstrukcyjnego

- Wykłady:

Waldemar Witek (Narodowy Instytut Dziedzictwa, OT Szczecin), *Ryglowy krajobraz kulturowy wsi Słowino*

Krzysztof Tymbariski, *Remont budynku ryglowego*

- Wystawa „Budownictwo ryglowe wsi koszalińskich – stare i nowe”

- Ryglowe zajęcia plastyczne dla dzieci

Dni Architektury Drewnianej w Jamnie, 2025. Fot. Muzeum w Koszalinie

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl
Partner: Narodowy Instytut Dziedzictwa Oddział Terenowy w Szczecinie
Koordynator: Joanna Chojecka
Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

Piątek, 4 września

WERNISAŻ WYSTAWY „ POZA OBRAZEM | LUDMIŁA POPIEL I JERZY FEDOROWICZ”

Miejsce: Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz. 17:00

Obszerna wystawa poświęconą wybitnemu duetowi artystycznemu – Ludmile Popiel i Jerzemu Fedorowiczowi, artystom, którzy odegrali niezwykle ważną rolę w rozwoju życia kulturalnego regionu. Byli inicjatorami legendarnych plenerów osieckich, współtworzyli od podstaw lokalne środowisko artystyczne oraz przez wiele lat aktywnie uczestniczyli w kształtowaniu kulturalnego oblicza Koszalina. Ekspozycja zaprezentuje nie tylko ich bogaty dorobek twórczy, ale również organizacyjny i projektowy.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl
Koordynator: Joanna Chojecka
Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

Piątek, 11 września

”KOSZALIŃSKI MODERNIZM W LATACH 1918-1945” – PRELEKCJA

Miejsce: Archiwum Państwowe w Koszalinie , ul. M. Skłodowskiej-Curie 2

Godz. 17:00–18:30

Prowadzenie: dr Kacper Pencarski

Prelekcja poświęcona planom perspektywicznym Koszalina, ich realizacji oraz stanu zachowania obiektów, które wpisywały się w koszaliński modernizm w latach 1918–1945.

Wydarzenie organizowane jest w obiekcie na terenie archiwum z ograniczoną liczbą miejsc (40 miejsc).

Organizator: Archiwum Państwowe w Koszalinie, <https://www.koszalin.ap.gov.pl/>

Koordynator: Dorota Cywińska

Kontakt: tel. 53-711-11-54; e-mail: dcywinska@koszalin.ap.gov.pl

🚩 **Niedziela, 13 września**

WYDARZENIE PLENEROWE „KOŁOROWE ODCIENIE SZAROŚCI PRL”

Miejsce: Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz.: 11:00

W programie m.in. prezentacja wystawy plenerowej IPN „PRL – propaganda a rzeczywistość”, spotkania z twórcami i kuratorami wystaw, promocja wydawnictwa „Światła miasta” autorstwa Krzysztofa Urbanowicza, recital Katarzyny Ulickiej-Pydy oraz Kiermasz "Pożegnanie lata" na Młyńskiej #KupujŚwiadomie zakończony koncertem zespołu „PRL spod lady”.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Partnerzy: Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Instytut Pamięci Narodowej, CK105

Koordynator: Joanna Chojecka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

 Sobota, 19 września

"KOSZALIŃSKI MODERNIZM W LATACH 1918–1945" – SPACER PO MIEŚCIE

Miejsce startu: Archiwum Państwowe w Koszalinie, ul. M. Skłodowskiej-Curie 2

Godz.: 11:00–13:00

Prowadzenie: dr Kacper Pencarski

Spacer pozwoli na zapoznanie się z ogólnymi trendami w budownictwie Koszalina zarówno w sferze planów, jak i ich realizacji. Wydarzenie jest kontynuacją wykładu z 11 września 2026 r.

Organizator: Archiwum Państwowe w Koszalinie, <https://www.koszalin.ap.gov.pl/>

Koordynator: Dorota Cywińska

Kontakt: tel. 53-711-11-54; e-mail: dcywinska@koszalin.ap.gov.pl

 Sobota, 26 września

„Z WĘDROWNIKIEM KOSZALIŃSKIM W PLENERZE: OSIEKI I SUCHA KOSZALIŃSKA – SPACER HISTORYCZNY”

Miejsce zbiórki: dziedziniec Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz. 11:00

Dworek w Osiekach. Fot. Muzeum w Koszalinie.

Spacer historyczny prezentujący krajobraz kulturowy i historię okolic Koszalina.

"Wędrownik Koszaliński – śladami zabytków i osobliwości Koszalina i okolic" to mapa-przewodnik z około 170 atrakcjami turystycznymi w Koszalinie i w regionie. Na mapie znajdują się zabytki architektoniczne, sakralne, ale również miejsca, w których można poznać historię regionu, a także ciekawostki, osobliwości z Koszalina i okolic.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Koordynator: Joanna Chojecka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

Czwartek, 1 października

WSPÓLNE ZWIEDZANIE WYSTAW MUZEALNYCH W RAMACH WEEKENDU Z SENIOREM

Miejsce: Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz.: 10:00 i 12:00

Okazja do zapoznania się ze stałymi, ale także czasowymi wystawami, korzystając z gościnności koszalińskich muzealników, którzy przybliżą je swoim gościom.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Koordynator: Joanna Chojecka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

Niedziela, 11 października

„WĘDROWANIE, (ZA)PAMIĘTANIE, TWORZENIE, (PO)ZOSTAWIANIE”

Miejsce: Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz.: 12:00

Prowadzenie: Greta Grabowska

Spotkanie w ramach Archiwum Pamięci Koszalina.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Koordynator: Joanna Chojecka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

Środa, 21 października

OPROWADZANIE KURATORSKIE PO WYSTAWIE „1266–2026. OD CUSSALINA PRZEZ CÖSLIN DO KOSZALINA. OSIEM WIEKÓW HISTORII MIASTA”

Miejsce: Muzeum w Koszalinie, ul. Młyńska 37-39

Godz.: 12:00

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Koordynator: Joanna Chojecka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

🚩 **Sobota, 24 października**

ZAKOŃCZENIE SEZONU PASTERSKIEGO W JAMNIE

Miejsce: Zagroda Jamneńska

Godz.: 12:00

Prezentacja unikatowej kultury jamneńskiej.

Organizator: Muzeum w Koszalinie, www.muzeum.koszalin.pl

Koordynator: Joanna Chojecka

Kontakt: tel. 94-343-20-11; e-mail: sekretariat@muzeum.koszalin.pl

 Poniedziałek, 17 sierpnia – Piątek, 11 września

KONKURS FOTOGRAFICZNY „ŚLADY PRZESZŁOŚCI W MOJEJ OKOLICY”

Miejsce: Biblioteka w Mierzynie, ul. Welecka 5

Konkurs dla mieszkańców gminy Dobra na fotografie przedstawiające miejsca, obiekty i detale związane z lokalnym dziedzictwem kulturowym. Zwieńczeniem konkursu będzie wystawa pokonkursowa w bibliotece.

Ogłoszenie wyników oraz wręczenie nagród w Bibliotece GCKiB w Mierzynie 19.09.2026 r. o godz. 17:30.

 Piątek, 18 września – Sobota, 19 września

WARSZTATY RODZINNE „MOJE DZIEDZICTWO – HISTORIA ZAPISANA W RODZINIE”

Miejsce: Biblioteka w Mierzynie, ul. Welecka 5

Godz.: 16:30–18:00

Warsztaty dla dzieci, rodziców i dziadków polegające na tworzeniu drzew genealogicznych, albumów rodzinnych oraz map miejsc ważnych dla historii rodziny.

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynator: Patrycja Woźniak

Kontakt: tel. 91-424-19-63, e-mail: pwozniak@gckib.pl

MIESZKOWICE

 Piątek, 4 września

”W STRONĘ ARCHITEKTURY – SPACER PO MIESZKOWICACH”

Miejsce startu: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Mieszkowicach, ul. Tadeusza Kościuszki 48

Prowadzenie: Michał Dworczyk, Beata Woźniak

Godz.: 14:00

Organizatorzy zapraszają na spacer szlakiem historii i zabytków Mieszkowic. Podczas spaceru uczestnicy poznają historię Mieszkowic i jego zabytków, a także architektury powojennej. W trakcie spaceru odwiedzą ratusz miejski, XIV-wieczny kościół pw. Przemienienia Pańskiego oraz młodszy kościół pw. Ducha Świętego, nazywany przez mieszkańców „kościółem za torami”. Ta nowsza świątynia została założona w 1937 roku, a jej działalność reaktywowano w 2011 roku. Obejrzą również budynek, w którym pierwotnie mieściła się szkoła dla dziewcząt – Luisenhof, otwarta w 1914 roku. Była to typowa niemiecka szkoła, przygotowująca uczennice do roli gospodyń domowych. Po wojnie obiekt przekształcono w szkołę rolniczą, a obecnie mieści się tu technikum.

Organizatorzy: Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej,

www.muzeummieszkowice.pl/index.php/pl; Towarzystwo Miłośników Ziemi Mieszkowickiej,

https://www.facebook.com/TMZMieszkowickiej/?locale=pl_PL; Stowarzyszenie Wspieramy Kulturę w Mieszkowicach.

Koordynator: Michał Dworczyk

Kontakt: tel. 91-41-45-210; e-mail: muzeum.gozdowice@interia.pl

🚩 **Sobota, 29 sierpnia**

X JARMARK KLASZTORNY

Miejsce: Rynek im. Jana Pawła II, Myślibórz

Godz.: 12:00–22:00

Myślibórz, Jarmark Klasztorny, 2025. Fot. Muzeum Pojezierza Myśliborskiego

Jubileuszowy X Jarmark Klasztorny łączący w sobie tradycję i nowoczesność, historię i rozrywkę. Goście mogą w jego trakcie przenieść się w czasie wraz z rekonstruktorami prowadzącymi warsztaty i widowiskowe walki wojów. Na najmłodszych czekają liczne animacje, pokazy szczudlarzy i dmuchane zamki. Nie może zabraknąć również licznych stoisk, na których wystawcy oferują rękodzieło, lokalne produkty, dzieła sztuki i wiele, wiele więcej.

Siłły zregenerować można w strefie gastronomicznej. Wieczorem odbędzie się minikoncert lokalnych artystów, a imprezę zamknie spektakularne fireshow.

Organizatorzy: Muzeum Pojezierza Myśliborskiego, www.muzeum.mysliborz.pl; Burmistrz Myśliborza i Rada Miejska w Myśliborzu, www.mysliborz.pl

Koordynator: Magdalena Szymczyk

Kontakt: tel. 95-747-24-48; e-mail muzeum.mysliborz@gmail.com

🚩 **Piątek, 18 września**

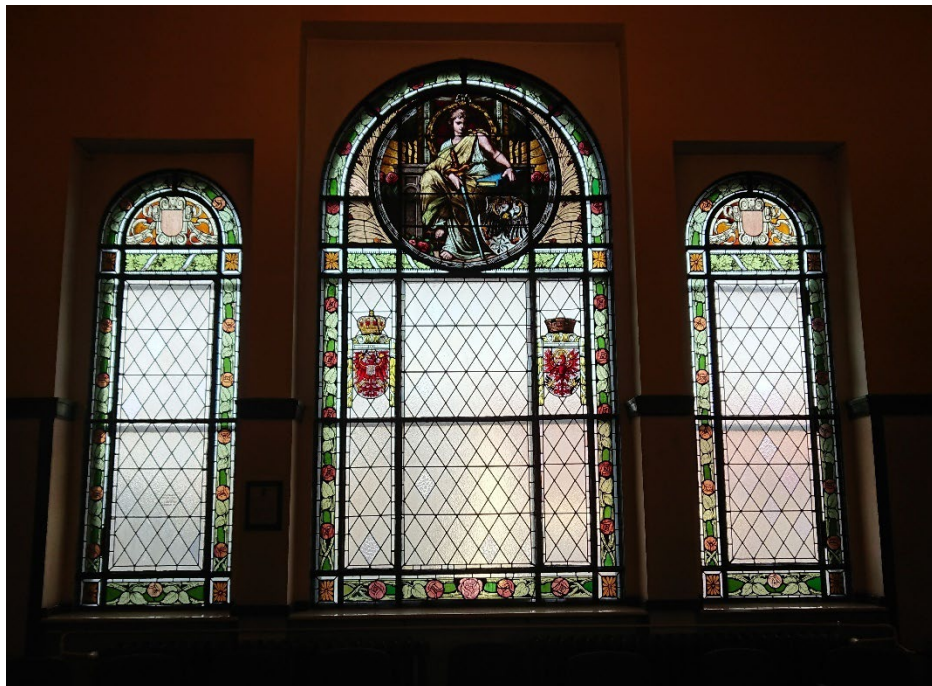
WYKŁAD „HISTORIA PEWNEGO WITRAŻA”

Miejsce: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśliborzu,

Godz.: 17:00

Prowadzenie: Marek Karolczyk

Opowieść o historii witraża z początku XX wieku, zdobiącego salę konferencyjną Urzędu Stanu Cywilnego przy ul 1 Maj 19. Budynek wybudowano ok. 19-7 r. na potrzeby urzędu landrata myśliborskiego (Soldin Landratsamt).

Organizator: Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśliborzu,
<http://www.mysliborz.naszabiblioteka.com/>
Koordynator: Renata Baloń
Kontakt: tel. 95-747-25-45

NIECHORZE, gm. Rewal

🚩 **Sobota, 5 września**

OBCHODY 160 LATARNI MORSKIEJ W NIECHORZU"

Miejsce: Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu, Aleja Bursztynowa 28
Godz.: 16:00

W programie:

16:00 - „Światło z masztu trafia do muzeum” – przekazanie zabytku do Muzeum Rybołówstwa Morskiego

16:15 – zwiedzanie muzeum z przewodnikiem Michałem Ostrowskim

17:00 – prelekcja w plenerze - Jarosław Juszcak, *Nieznane dzieje Latarni Morskiej Niechorze. Jubileusz 160-lecia w kontekście nowych badań historycznych*

17:00 – międzypokoleniowe warsztaty plastyczno-edukacyjne „Skrzynia pełna skarbów”

18:00 – koncert szantowy IGA’ski Band

Wydarzenie zakończy wspólne ognisko. Będzie to okazja do wymiany obserwacji i doświadczeń, a także wspólnego śpiewania piosenek morskich.

Organizatorzy: Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Niechorzu, www.muzeumniechorze.pl; Gmina Rewal, www.rewal.pl

Koordynator: Martyna Smolnik

Kontakt: tel. 661-409-309, e-mail: muzeum@rewal.pl

OBORZANY, gm. Dębno

🚩 **Sobota, 19 września**

XXIV SPOTKANIA PRZYRODNIKÓW

Miejsce startu: Oborzany, plac wiejski

Godz.: 9:00–14:00

„Boże stópki” na głazach w okolicy Oborzan. Fot. M. Schiller, 2026

Uczestnicy zapoznają się z dziedzictwem przyrodniczym, historycznym i kulturowym wioski. W trakcie ok. 7 km spaceru uczestnicy zobaczą m.in. kościół św. Krzyża z pocz. XIV wieku, zachowany fragment pomnika poległych w I wojnie światowej, cmentarz poewangelicki, użytkowany także współcześnie, na nim aleję 10 lip.

W rozległej kotlinie rzeczki Darre (Sienica) na obrzeżach łąk z rzadka leżą kamienie, niektóre tworzą celowe konstrukcje. W trakcie wędrowki uczestnicy obserwują otoczenie i pozyskują naturalne barwniki, by nimi narysować prace w konkursie "Miej oczy szeroko otwarte".

Organizatorzy: Liga Ochrony Przyrody Oddział w Dębnie,
www.facebook.com/search/top/?q=LOP%20D%C4%99bno; Gmina Dębno, www.debno.pl
Partnerzy: społeczność sołectwa Oborzany
Koordynator: Marek Schiller
Kontakt: tel. 604-577-873, e-mail: marek@neolit.org.pl

OSINÓW DOLNY, gm. Cedynia

Sobota, 3 października

DZIEŃ OTWARTEGO ZABYTKU – KOMPLEKS POFABRYCZNY

Miejsce: Osinów Dolny

Godz.: 17:00–19:00

Prowadzący Andrzej Szałek

Kompleks pofabryczny w Osinowie Dolnym tworzą budynki dawnej fabryki celulozy i papieru, zbudowanej w latach 1936–1938 i uruchomiona w 1938 roku. Po zniszczeniach wojennych i rozbiórce dawnej infrastruktury, dziś teren ten znany jest przede wszystkim jako polsko-niemieckie targowisko przygraniczne. Część zabudowań przekształcono na początku lat 90. XX w. na lokale usługowe. Do dziś wiele budynków jest nadal wykorzystywana.

Organizatorzy: Muzeum Regionalne w Cedyni; Gmina Cedynia, www.cedynia.pl;
Koordynator: Michał Potapiński
Kontakt: tel. 91-414-95-12

RZĘDZINY, gm. Dobra

Sobota, 26 września

POGADANKA I SPACER SZLAKIEM ELIZABETH VON ARNIM

Miejsce: Klub GCKiB w Rzędzinach

Godz. 15:00–19:00

Prowadzenie: Elżbieta Bruska

Elizabeth (właściwie Mary Annette Beauchamp) w 1889 roku podczas podróży do Rzymu poznała swojego przyszłego męża – starszego od siebie o 15 lat, hrabiego Henninga Augusta von Arnim-Schlagenthin. Od 1896 roku zamieszkali w Rzędzinach, rodzinnej wiejskiej posiadłości. Małżeństwo nie było szczęśliwe. Mary zaczęła szukać pociechy w opisywaniu wiejskiego życia w Rzędzinach. 20 września 1898 roku pod pseudonimem Elizabeth opublikowała w Londynie pierwszą książkę *Elizabeth and her German Garden*, która szybko zdobyła rozgłos (w ciągu roku wznowiono ją 21 razy). Narastał konflikt Elizabeth z mężem, który zagarniał wszystkie pieniądze zarobione przez żonę na pisaniu książek. W kwietniu 1908 roku Elizabeth opuściła Rzędziny i wyjechała z dziećmi na stałe do Londynu.

Elizabeth von Arnim i jej ogród. Zbiory GCKiB w Dobrej

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynatorzy: Izabela Salamon

Kontakt: tel. 91-424-19-70, e-mail: pwozniak@gckib.pl

SIEMCZYNO, gm. Czaplinek

Sobota, 17 października

ZACHODNIOPOMORSKIE DNI DZIEDZICTWA W SIEMCZYNIU – 77 HENRYKOWSKIE DNI W SIEMCZYNIU

Miejsce: Zespół pałacowo-parkowy Siemczyno

Godz.: 17:00

W programie:

- konferencja popularnonaukowa
- wystawa prac lokalnych artystów
- koncert wieczoru

Organizator: Henrykowskie Stowarzyszenie w Siemczynie, www.palacsiemczyno.pl

Koordynator: Bogdan Andziak

Kontakt: e-mail: hss@palacsiemczyno.pl

 Czwartek, 17 września – Środa, 23 września

WYSTAWA „ZABYTKI POWIATU POLICKIEGO”

Miejsce: Klub GCBiK w Skarbimierzycach, Skarbimierzyce 17

W godzinach pracy klubu – 14:00 – 21:00

 Środa, 23 września

WYKŁAD „DZIEDZICTWO I TOŻSAMOŚĆ POMORZA ZACHODNIEGO”

Miejsce: Klub GCBiK w Skarbimierzycach, Skarbimierzyce 17

Godz.: 18:00

Prowadzenie: Ryszard Długopolski

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynatorzy: Karol Grochot, Elżbieta Kuranc

Kontakt: tel. 91-424-19-67, e-mail: kgrochot@gckib.pl, ekuranc@gckib.pl

SŁAWNO

 Czwartek, 1 października – Piątek, 2 października

GRA MIEJSKA „ODKRYWAMY SŁAWNO”

Gra dla małych i dużych. Planowany jest podział na 3 grupy wiekowe – dzieci młodsze, starsze i młodzież oraz dorośli.

Organizatorzy: Urząd Miasta Sławno, www.slawno.pl; Miejska Biblioteka Publiczna w Sławnie, www.biblioteka.slawno.pl

Koordynator: Magdalena Tęgosik, Hanna Dobak

Kontakt: tel. 515-391-355

STARE ŁYSOGÓRKI, gm. Mieszkowice

 Sobota, 2 października

DZIEŃ OTWARTY MUZEUM

Miejsce: Muzeum Pamiątek 1. Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej w Gozdowicach, ODDZIAŁ W Starych Łysogórkach

Godz.: 10:00–17:00

Organizatorzy: Gmina Mieszkowice, www.mieszkowice.pl; Muzeum Pamiątek 1 Armii Wojska Polskiego oraz Dziejów Ziemi Mieszkowickiej, www.muzeummieszkowice.pl/index.php/pl

Koordynator: Michał Dworczyk

Kontakt: tel. 91-41-45-210

✚ **Sobota, 5 września**

OBJAZD ZABYTKOZNAWCZY PO POWIECIE STARGARDZKIM „OD WEDŁÓW DO KOLEI ŻELAZNEJ”

Miejsce zbiórki: parking przed Starostwem Powiatowym, ul. Skarbowa 1 w Stargardzie

Prowadzenie: Mirosław Opęchowski

Godz. zbiórki: 9:00

Kościół w Chociwlu. Fot. W. Witek, BDZ

W programie objazdu:

- Chociwel: kościół gotycki z poł. XV w., z wyposażeniem wewnątrz, odcinek miejskiego muru obronnego z XIV w., Chociwelska Izba Pamięci;
- Ińsko: miejskie mury obronne z 2 poł. XIV w., makieta średniowiecznego miasta, wieża widokowa nad jeziorem Ińsko, stacja kolei wąskotorowej, z 1895 r., Ińska Izba Pamięci prowadzona przez Stowarzyszenie Miłośników Kolei Wąskotorowych SEMAFOR.

Obowiązują zapisy w dniach 24.08–04.09.2026 pod nr tel. 91-48-04-913 w godz. 8:00–15.00.
Decyduje kolejność zgłoszeń.

Organizator: Powiat Stargardzki, www.powiatstargardzki.pl

Partner: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, www.muzeum.stargard.pl

Koordynator: Magdalena Kukulak, Wydział Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Stargardzie

Kontakt: tel. 91-48-04-913

Wtorek, 15 września

„ROKOKOWE HISTORIE STARGARDZKIEGO PIECA”

Miejsce: Muzeum Archeologiczno-Historyczne, Rynek Staromiejski 2–4

Godz.: 17:00–18:30

Prowadzenie: prof. dr hab. Marcin Majewski, dyrektor MAH

Spotkanie będące promocją książki autorstwa Marcina Majewskiego pt. „Rokokowe tête-à-tête. Stargardzkie echa epoki”. W czasie wydarzenia autor publikacji opowie o losach i programie ikonograficznym najstarszego w regionie pieca kaflowego. Ten obiekt grzewczy, pochodzący z XVIII wieku, od końca ubiegłego roku znajduje się w gmachu Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie, gdzie trafił po pracach rekonstrukcyjno-konserwatorskich. Podczas spotkania będzie można dowiedzieć się więcej o widniejących na kaflach pieca przedstawieniach – ich rodzajach, inspiracjach oraz lokalnych wątkach.

Organizator: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, www.muzeum-stargard.pl

Koordynator: Małgorzata Gryciuk

Kontakt: tel. 795-480-689, e-mail: m.gryciuk@muzeum-stargard.pl

Niedziela, 20 września

KURATORSKIE OPROWADZANIE PO WYSTAWIE „STARGARD – MIASTO CO DOBRAMI SIĘ CHLUBI I Z NICH SŁYNI”

Miejsce: Muzeum Archeologiczno-Historyczne, Rynek Staromiejski 2–4

Godz.: 16:00–17:00

Prowadzenie: prof. Marcin Majewski, dr Monika Ogiewa-Sejnota

Podczas oprowadzania kuratorzy wystawy opowiedzą o najcenniejszych eksponatach oraz kulisach powstania ekspozycji. Uczestnicy poznają historię Stargardu jako ważnego ośrodka handlu, rzemiosła i kultury Pomorza, a także wyjątkowe zabytki pochodzące z różnych muzeów, archiwów i kościołów.

Maksymalna liczba uczestników: 30. Obowiązują zapisy: m.ogiewa-sejnota@muzeum-stargard.pl

Fot. ze zbiorów MAH

Organizator: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, www.muzeum-stargard.pl

Koordinator: Piotr Tarnawski

Kontakt: tel.602-396-612, e-mail: p.tarnawski@muzeum-stargard.pl

 Wtorek, 22 września

WERNISAŻ WYSTAWY „Z ŻYCIA STARGARDU W LATACH SIEDEMDZIESIĄTYCH XX WIEKU”

Miejsce: Książnica Stargardzka, ul. Mieszka I nr 1

Godz.: 17:00, wystawa udostępniona będzie do 30.10.2026 w godzinach otwarcia Książnicy

Ekspozycja prezentuje zbiory Książnicy Stargardzkiej, które związane są z życiem mieszkańców miasta Stargard w latach siedemdziesiątych XX wieku. To wyjątkowa okazja by zapoznać się z historią grodu nad Iną poprzez od lat gromadzone przez bibliotekarzy unikalne materiały.

Organizator: Książnica Stargardzka, www.ksiaznicastargardzka.pl

Koordinator: Andrzej Puławski

Kontakt: tel. 693-547-223, e-mail: a.pulawski@ksiaznicastargardzka.pl

🚩 **Wtorek, 22 września**

STARE MIASTO, JAKIEGO JUŻ NIE MA – O DIGITALIZACJI ZASOBÓW POCZTÓWEK I FOTOGRAFII ZE ZBIORÓW MUZEUM

Miejsce: Muzeum Historyczno-Archeologiczne, Basteja, Park Piastowski 1

Godz.: 17:00–18:30

Prowadzenie: Piotr Tarnawski

Fot. ze zbiorów MAH

Spotkanie prezentujące zbiory pocztówek i fotografii Muzeum Archeologiczno-Historycznego w Stargardzie z lat 1900–2000, zdigitalizowanych w ramach projektu, dofinansowanego przez MKiDN. W czasie wydarzenia zaprezentowana zostanie strona internetowa, na której materiały te, przypisane do odpowiednich parceli, udostępnione zostały online w postaci interaktywnej mapy Starego Miasta. Spotkanie dopełni opowieść o dawnej zabudowie oraz mieszkańcach, zamieszkujących niegdyś te tereny Stargardu.

Organizator: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, www.muzeum-stargard.pl

Koordynator: Piotr Tarnawski

Kontakt: tel.602-396-612, e-mail: p.tarnawski@muzeum-stargard.pl

Niedziela, 27 września

SPACER HISTORYCZNY „KLUCZEWO LOTNISKO – OSIEDLE WOJSKOWE, KTÓRE PRZESZŁO DO CYWILA”

Miejsce startu: Stargard, parking przy Zespole Szkół Nr 5 na Osiedlu Kluczewo Lotnisko (ul. Jędrzeja Śniadeckiego).

Godz.: 9:30–13:00

Prowadzenie: Andrzej Bierca

Kontakt: tel. 95-747-25-45

Spacer historyczny po Osiedlu Kluczewo Lotnisko w dzielnicy Stargard - Kluczewo. Obecnie to specyficzne osiedle mimo dynamicznych przemian nadal skrywa wiele tajemnic i ciekawych historii, które warto poznać i utrwalenia dla potomnych.

Zgłoszenia do udziału w spacerze pod numerem telefonu 91-578-38-35 (wew. 36 i 39). Mailowo pod adres: a.bierca@muzeum-stargard.pl. Osoby zgłaszające swój udział w spacerze zobowiązane są podać swoje imię i nazwisko.

Organizator: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, www.muzeum-stargard.pl

Koordynator: Piotr Tarnawski

Kontakt: tel.602-396-612, e-mail: p.tarnawski@muzeum-stargard.pl

STOLEC, gm. Dobra

Sobota, 19 września

„MUZYCZNE POSZUKIWANIA TOŻSAMOŚCI POMORZA”

Miejsce: Klub GCKiB w Stolcu

Godz.: 16:00

Bractwo Śpiewacze z Tanowa

Koncert Bractwa Śpiewaczego z Tanowa poświęcony lokalnej kulturze, muzyce, śpiewowi i tradycjom Pomorza Zachodniego.

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynator: Luiza Supernak

Kontakt: tel. 91-424-19-69, e-mail: lsupernak@gckib.pl

STRUMIANY, gm. Stargard

 Sobota, 10 października

„PRZESTRZENIE DZIEDZICTWA” STRUMIANY - HISTORIE, SZLAK I GRZYBOBRANIE

Miejsce startu: przy świetlicy wiejskiej, Strumiany 2C

Godz.: 9:00 – 13:00

Na wydarzenie zapraszamy wszystkich mieszkańców powiatu stargardzkiego i nie tylko. Uczestnicy poznają historyczny układ wsi Strumiany, zabytkowe chaty i stodoły ryglowe, XIX-wieczny cmentarz poewangelicki oraz przejdą Szlakiem Anny Jagiellonki. Ważnym elementem będzie przybliżenie życia i twórczości Joanny i Jana Kulmów. Program uzupełnią wspólne grzybobranie, ognisko z poczęstunkiem oraz opowieści mieszkańców pielęgnujących lokalne tradycje i pamięć o dziedzictwie.

Organizator: Centrum Kultury Gminy Stargard, www.bip.gmina.stargard.pl/artikul/centrum-kultury-gminy-stargard

Koordynator: Izabela Betler

Kontakt: tel. 602-732-465, e-mail: dyrektor@ckgs.pl

SZCZECIN

 Wtorek, 1 września – Środa, 30 września

WYSTAWA PLAKATÓW ZACHODNIOPOMORSKICH DNI DZIEDZICTWA

Godz.: w godzinach otwarcia Książnicy Pomorskiej

Miejsce: Książnica Pomorska, 1 p., galeria w łączniku

Organizatorzy: Książnica Pomorska, www.ksiaznica.szczecin.pl; Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, www.bdz.szczecin.pl

Koordynator: Sylwia Wesołowska

Kontakt: tel. 91-48-19-215; e-mail: s.wesolowska@ksiaznica.szczecin.pl

 Poniedziałek, 7 września

KSIAŻKI, PŁOTKI I REGAŁY. KULISY BIZNESU SZCZECIŃSKIEGO RODU SAUNIERÓW

Miejsce: Książnica Pomorska, Sala im. prof. Henryka Markiewicza

Godz.: 17:00

Prowadzenie Izabela Strzelecka

Rodzina Saunierów prowadziła w Szczecinie księgarnię od roku 1836 do lat 40. XX w. Początkowo sklep mieścił się przy Große Domstraße (ul. Farna), a następnie od 1840 r. przy Mönchenstrasse (ul. Grodzka). Księgarnia oferowała bardzo szeroki asortyment. Można tu było

nabyć książki fachowe, encyklopedie, literaturę piękną, podręczniki, muzykalia, zeszyty do rysowania, plany, atlasy, mapy i globusy. Przy sklepie funkcjonowała wypożyczalnia literatury angielskiej i francuskiej oraz wypożyczalnia muzykaliów. Dodatkowo sprzedawano tu bilety na koncerty, przedstawienia i odczyty. Księgarze, jako jedni z pierwszych, stworzyli sieć księgarni dworcowych i zaopatrywali podróżnych w książki oraz prasę. Saunierowie byli aktywni również na rynku wydawniczym – tylko w latach 1837–1865 wydali ponad pięćdziesiąt publikacji o różnorodnej tematyce. Léon Saunier, senior rodu, był radnym miejskim oraz delegatem na sejmiki prowincjonalne. W uznaniu dla zasług księgarza jedna z ulic Szczecina została nazwana jego nazwiskiem (obecnie ul. Władysława Łokietka).

Léon Saunier i jego księgarnia przy ulicy Grodzkiej w Szczecinie. Fot. zbiory Książnicy Pomorskiej

Organizator: Książnica Pomorska, www.ksiaznica.szczecin.pl;

Koordynator: Sylwia Wesołowska

Kontakt: tel. 91-48-19-215; e-mail: s.wesolowska@ksiaznica.szczecin.pl

Sobota, 12 września

ZWIEDZANIE KURATORSKIE WYSTAWY PIŚMIENNICZEJ „PIÓRO SILNIEJSZE JEST OD MIECZA” Z WARSZTATAMI PRODUKCJI HISTORYCZNEGO INKAUSTU

Miejsce: Muzeum Techniki i Komunikacji Zajezdnia Sztuki w Szczecinie, ul. Niemierzyńska 18A
Godz.: 12:00

Zapraszamy do udziału w wyjątkowych warsztatach. Wydarzenie to poświęcone będzie historii pisma, które bez dwóch zdań jest NAJWIĘKSZYM WYNAŁAZKIEM LUDZKOŚCI.

Na początek zwiedzanie kuratorskie po wystawie piśmienniczej „Pióro silniejsze jest od miecza”, a po nim próba sił uczestników – warsztaty z produkcji historycznego inkaustu (atramentu). Dla osób potrafiących pisać (od lat 7 do 107). Czas trwania ok. 90 min.

Liczba miejsc ograniczona jest do 20 osób. Opłata w wysokości 5 zł.

Obowiązują zapisy przez link:

<https://bilety.muzeumtechniki.eu/rezerwacja/nienumerowane.html?id=81584&idt=ada8f578c9a691ee4cab04c12f13560&d=3&idl=1&idg=2&idw=59>

Organizator: Muzeum Techniki i Komunikacji Zajezdnia Sztuki w Szczecinie; www.muzeumtechniki.eu

Koordynator: Andrzej Wojciech Feliński

Kontakt: tel. 91-459-92-01, e-mail: awfelinski@muzeumtechniki.eu

Wtorek, 15 września

„ZACHODNIOPOMORSKIE DNI DZIEDZICTWA W ARCHIWUM PAŃSTWOWYM W SZCZECINIE”

Miejsce: Archiwum Państwowe w Szczecinie, ul. Św. Wojciecha 13 (wejście od ul.

Jagiellońskiej), sala B. Tuhana-Taurogińskiego

Godz.: 12:00–13:30

Zapraszamy na spotkanie z historią ocalonych dokumentów przechowywanych obecnie w Archiwum Państwowym w Szczecinie.

W programie wykłady:

- Bartosz Sitarz, *Zaginione, zniszczone, odnalezione... Zabezpieczanie i scalanie rozproszonego zasobu Archiwum Państwowego w Szczecinie po drugiej wojnie światowej*

- Janina Kosman, *„I książki mają swoje losy”... na przykładzie biblioteki AP w Szczecinie*

Bolesław Tuhana-Taurogiński, dyrektor Archiwum Państwowego w Szczecinie w latach 1945–1952.

Fot. zbiory APS

Organizator: Archiwum Państwowe w Szczecinie; www.szczecin.ap.gov.pl

Koordynator: Małgorzata Duras

Kontakt: tel. 506-822-166 ; e-mail: mduras@szczecin.ap.gov.pl

Sobota, 19 września

„O MIJANIU, O PRZEMIJANIU” – SPACER ŚLADAMI SZCZECIŃSKIEGO STREET ARTU

Miejsce startu: Siedziba ZCDN, ul. Sowińskiego 68, Szczecin

Godz.: 10:00

Fot. Mateusz Lipko, ZCDN w Szczecinie

Czy sztuka ulicy może przetrwać próbę czasu? I jak opowiadać o dziedzictwie, które znika na naszych oczach?

Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli zaprasza nauczycieli, wychowawców, edukatorów oraz wszystkich zainteresowanych współczesnym dziedzictwem kulturowym na wyjątkowy spacer połączony z badaniem terenowym. Wyruszymy śladami szczecińskich murali, szablonów, graffiti i historycznych napisów, które każdego dnia ustępują miejsca termomodernizacji, nowym inwestycjom, remontom oraz naturalnym procesom starzenia się miejskiej tkanki.

Podczas spaceru przypomnimy między innymi nieistniejące już lub zmienione realizacje, które przez lata współtworzyły wizualny krajobraz Szczecina – od murali znikających pod warstwami ociepleń i nowych elewacji, przez historyczne graffiti i szablony, aż po napisy oraz drobne interwencje artystyczne, których dziś często można doszukać się jedynie na archiwalnych fotografiach. Odwiedzimy miejsca, w których sztuka uliczna pozostawiła trwały ślad w pamięci mieszkańców, choć sama dawno zniknęła z murów. Zastanowimy się, czy takie realizacje powinny być dokumentowane i traktowane jako element współczesnego dziedzictwa miasta oraz co mówi o nas fakt, że jedne z nich chronimy, a inne bezpowrotnie tracimy.

Spacer stanie się okazją do spojrzenia na miasto jak na otwarte archiwum, w którym kolejne warstwy farby, zatarte napisy, zamalowane murale czy zachowane fragmenty dawnych interwencji opowiadają historię przemian społecznych, kulturowych i estetycznych.

Porozmawiamy o tym, czy efemeryczność street artu jest jego słabością, czy może właśnie jedną z najważniejszych cech, czyniącą go wyjątkowym świadectwem swojej epoki. Uczestnicy poznają również proste metody terenowej dokumentacji i interpretacji sztuki ulicznej, które pozwalają dostrzegać miasto jako dynamiczną przestrzeń nieustannych zmian oraz zachęcają do uważniejszego odczytywania jego wizualnego krajobrazu.

Obowiązują zapisy pod numerem tel. 507-608-070.

Organizator: Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Szczecinie, www.zcdn.edu.pl

Koordynator: Mateusz Lipko

Kontakt: e-mail: tel. 507-608-070, e-mail: mlipko@zcdn.edu.pl

Sobota, 19 września

„KUCHNIA JAKO PRZESTRZEŃ DZIEDICTWA. MAKATKI” – RODZINNE WARSZTATY

Miejsce: Muzeum Narodowe w Szczecinie – Muzeum Sztuki Współczesnej, ul. Staromłyńska 1

Godz.: 12:00–14:00

Kuchnia pomorska, rekonstrukcja stanu z początku XX wieku (fragment prezentowanej w MNS w latach 2013–2014 wystawy „Od ziarna do chleba. Dawne narzędzia kultury agrarnej ze zbiorów Muzeum Narodowego w Szczecinie” autorstwa Iwony Karwowskiej). Fot. Grzegorz Solecki

W programie spotkania:

- prelekcja o historii i znaczeniu makatek w kulturze oraz życiu codziennym,
- prezentacja wybranych makatek ze zbiorów Działu Etnografii Pomorza Muzeum Narodowego w Szczecinie,
- część warsztatowa, podczas której uczestnicy będą tworzyć własne prace inspirowane prezentowanymi obiektami.

Wykonanie makatki jest czynnością pracochłonną, dlatego możliwe, że jej ukończenie może być dalszej pracy w domu. Organizatorzy zapewniają wszystkie potrzebne do tego materiały, które będzie można zabrać ze sobą.

Makatki to dekoracyjne tkaniny przeznaczone do powieszenia na ścianie, niegdyś powszechne w domowych wnętrzach. Haftowano je ręcznie, wykorzystując do tego nici w różnych kolorach: często czerwonym, niebieskim i czarnym. Łączyły funkcję dekoracyjną z przesłaniem moralnym i praktycznymi wskazówkami dotyczącymi życia codziennego.

Wydarzenie promujące zbiory Muzeum Narodowego w Szczecinie.

Serdecznie zapraszamy młodzież od 12 roku życia, dorosłych oraz seniorów. Ze względu na warsztatowy charakter wydarzenia liczba miejsc jest ograniczona i obowiązują wcześniejsze zapisy - Agata Kamińska (Dział Edukacji MNS) - tel. 797-705-277, a.kaminska@muzeum.szczecin.pl; Agnieszka Słowińska (Dział Etnografii Pomorza MNS) tel. 797-705-243, a.slowinska@muzeum.szczecin.pl

Organizator: Muzeum Narodowe w Szczecinie, www.muzeum.szczecin.pl

Koordynator: Agnieszka Słowińska

Kontakt: tel. 797-705-243, e-mail: a.slowinska@muzeum.szczecin.pl

 Sobota, 19 września

WERNISAŻ WYSTAWY „STOŁCZYN POD SKRZYDŁAMI HUTY 1945–1989”

Godz.: 16:00

Miejsce: Izba Pamięci Stołeczyna, Szczecin ul. Kolejowa 2

Wystawa przedstawia zarys powojennej historii Stołczyna – od 1945 roku do czasu transformacji ustrojowej. To opowieść o miejscu, którego codzienny rytm przez dziesięciolecia wyznaczała huta – ważny zakład pracy i jeden z najważniejszych punktów odniesienia dla lokalnej społeczności. Na wystawie zaprezentowane zostaną zbiory Izby Pamięci Stołczyna związane z tym okresem, przybliżające życie, pracę i codzienność mieszkańców dzielnicy. Wydarzenie dofinansowane ze środków Gminy Miasto Szczecin.

Organizator: Stowarzyszenie Przyjaciół Stołczyna FORUM, www.stolczynforum.wordpress.com

Koordynator: Paulina Romanowicz

Kontakt: tel. 695-447-071, e-mail: stolczyn@gmail.com

Sobota, 19 września

„NOWA HISTORIA. DZIAŁANIA NA RZECZ DZIEDZICTWA W LATACH 1945–2025 NA ZAMKU KSIĄŻĄT POMORSKICH” – OPROWADZANIE

Godz.: 16:00

Miejsce: Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie

Prowadzenie: dr Małgorzata Gwiazdowska, Tomasz Wieczorek

Opowieść będzie dotyczyła praktyk odbudowy Zamku, jego konserwacji przez dekady, poczynionych odkryć i sposobu zachowania dziedzictwa materialnego czasów Gryfitów i późniejszych (łącznie z przed- i powojennymi).

Organizator: Zamek Książąt Pomorskich w Szczecinie, www.zamek.szczecin.pl

Koordynator: Tomasz Wieczorek

Kontakt: tel. 91- 434-83-71, e-mail: cikit@zamek.szczecin.pl

🚩 **Piątek, 25 września**

ZWIEDZANIE PODSTACJI TRAKCYJNEJ „KOLUMBA” NA WYSPIE JASKÓŁCZEJ

Miejsce startu: przy bramie wejściowej na Wyspę Jaskółczą

Godz.: 12:30–14:00

Prowadzenie: dr Małgorzata Gwiazdowska

Podstacja trakcyjna „Kolumba” na Wyspie Jaskółczej, 2025. Fot. BDZ

Niedawno zakończono prace renowacyjno-konserwatorskie we wpisanym do rejestru zabytków budynku tramwajowej podstacji trakcyjnej na Wyspie Jaskółczej, będące doskonałym przykładem prawidłowej opieki nad zabytkiem, który po modernizacji uwzględniającej wymogi konserwatorskie nadal spełnia swoją funkcję zostały docenione przez jury konkursu „Zabytek Zadbane”. Obiekt na Wyspie Jaskółczej będący symbolem rozwoju komunikacji miejskiej, dbałości o zabytki, a tym samym przykładem rewaloryzacji historycznej przestrzeni miasta zdobył w 2026 roku nagrodę w kategorii „Zabytki techniki”.

Zapraszamy do zwiedzenia tego obiektu z przewodnikiem i pod ścisłym nadzorem pracowników Wydziału Infrastruktury Tramwajowej Tramwajów Szczecińskich Sp. z o.o., po przeszkoleniu BHP przed wejściem do obiektu.

Liczba miejsc ograniczona – max 20. Obowiązują zapisy w dniach 15–18 września w godz. 9:00–13:00 pod numerem tel. 508-193-730, decyduje kolejność zgłoszeń.

Organizatorzy: Stowarzyszenie Historyków Sztuki Oddział w Szczecinie; Biuro Dokumentacji Zabytków w Szczecinie, www.bdz.szczecin.pl

Koordynator: Anna Bartczak

Kontakt: BDZ - tel. 508-193-730, e-mail: zdd.edd@bdz.szczecin.pl; SHS - shs@shs.szczecin.pl

Sobota, 26 września

DWA OBLICZA MODERNIZMU – KOŚCIÓŁ PW. ŚW. KRZYŻA PRZY UL. WIENIAWSKIEGO ORAZ
KOŚCIÓŁ PW. ŚW. RODZINY PRZY UL. KRÓLOWEJ KORONY POLSKIEJ

Miejsce: kościół przy ul. Królowej Korony Polskiej

Godz.: 10:00

Prowadzenie: Bogna Kopczyńska

Miejsce: kościół przy ul. Wieniawskiego

Godz.: 12:00

Prowadzenie: Elwira Wolender

Kościół pw. Świętej Rodziny zaprojektowany przez Adolfa Tesmachera, 2025

Obie świątynie wyróżniają się oryginalną formą w przestrzeni urbanistycznej Szczecina. Czy jest coś co łączy a może dzieli te dwie budowle?

Kościół pw. Św. Rodziny, zaprojektowany przez architekta Adolfa Tesmachera, wywodzącego się ze środowiska berlińskiego, uznawany jest za klasyczny przykład modernizmu lat 30. XX w. Kościół pw. Św. Krzyża to dzieło wybitnego architekta Zbigniewa Abrahamowicza, projektanta wielu istotnych budowli w krajobrazie powojennego Szczecina. W czasie spotkania zaprezentujemy obie świątynie, ich twórców, historię powstania, zwrócimy uwagę na charakterystyczne cechy konstrukcyjne i stylowe a także zastanowimy się, co powoduje, że nadal wzbudzają nasze zainteresowanie.

Uczestnicy mogą zwiedzić z nami obie, albo wybrać jedną – dla nich interesującą. Między obiektami przemieszczamy się indywidualnie.

Organizator: Narodowy Instytut Dziedzictwa Oddział Terenowy w Szczecinie, www.nid.pl

Koordynatorki: Elwira Wolender, Bogna Kopczyńska

Kontakt: tel. 91- 433-61-67; e-mail: ewolender@nid.pl

ŚWINOUJŚCIE

Do piątku, 21 sierpnia

WYSTAWA „WIELKIE DNI MAŁEJ FLOTY W MALARSTWIE ADAMA WERKI”

W godzinach otwarcia biblioteki

Miejsce: Miejska Biblioteka Publiczna w Świnoujściu, ul. Piłsudskiego 15

Wystawa oryginalnych prac najśłynniejszego polskiego marynisty Adama Werki. Wystawa obejmuje 70 prac Mistrza Werki prezentujących okręty wojenne i inne jednostki pływające pod polską banderą w okresie II wojny światowej. Kolekcja stanowi świetną lekcję na temat najważniejszych wydarzeń morskich, w których brały polskie okręty wojenne i statki.

Organizator: Miejska Biblioteka Publiczna im. S. Flukowskiego w Świnoujściu,
<http://www.biblioteka.swinoujscie.pl/>; Fundacja im. Adama Werki w Warszawie

Koordynator: Robert Gawroński

Kontakt: tel. 91-321-25-92, e-mail: biblioteka@biblioteka.swinoujscie.pl

🌟 **Wtorek, 15 września – Czwartek, 15 października**

„SMAKI POMORZA ZACHODNIEGO. ZAWODY DAWNIEJ I DZIŚ”

Godz. 8:00–15:00

Miejsce: Centrum Edukacji Zawodowej i Turystyki, ul. Okólna 15

Smaki Pomorza Zachodniego:

- pokazy przygotowanych regionalnych potraw,
- wystawa starych przepisów i produktów regionalnych.

Zawody dawniej i dziś:

- jak zmieniały się zawody związane z turystyką,
- prezentacje uczniów.

Organizator: Technikum Zawodowe Świnoujście, <https://zsswinoujscie.edupage.org/>

Koordynator: Anna Kazana-Komarek, Sylwia Krużyńska

Kontakt: tel. 91-321-45-66, e-mail: sekretariat@cezit.swinoujscie.pl

🌟 **Wtorek, 18 sierpnia – Piątek, 25 września**

PLENEROWA WYSTAWA FOTOGRAFICZNA Z OKAZJI 80-LECIA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO
IM. MIESZKA I W ŚWINOUJŚCIU

Godz. rozpoczęcia: 12:00

Miejsce: Plac Wolności

Plenerowa wystawa Liceum Ogólnokształcącego im. Mieszka I zaprezentuje archiwalne i współczesne fotografie ukazujące życie szkoły na przestrzeni ostatnich ośmiu dekad. Ekspozycja pokaże zmieniające się oblicze placówki, jej uczniów, nauczycieli, tradycje oraz ważne momenty z historii szkoły. Celem wydarzenia jest przybliżenie lokalnej społeczności i gościom dziedzictwa szkoły oraz jej roli w budowaniu tożsamości Świnoujścia.

Organizator: Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami. Integracyjnymi im. Mieszka I w Świnoujściu, www.lo-mieszko.pl; Muzeum Rybołówstwa Morskiego w Świnoujściu

Koordynator: Magdalena Monkosa

Kontakt: tel. 660-755-687 (koordynator), 91-321-26-30 (szkoła), e-mail: sekretariat@ lo-mieszko.pl

🚩 **Piątek, 11 września – Sobota, 12 września**

FESTIWAL PIOSENKI MORSKIEJ "WIATRAK" IM. JERZEGO PORĘBSKIEGO

Godz.: 15:00 – 21:00

Miejsce: Muszla Koncertowa przy Promenadzie

Festiwal Piosenki Morskiej „WIATRAK” im. Jerzego Porębskiego to jedno z najważniejszych wydarzeń promujących morskie tradycje Pomorza Zachodniego. Od ponad czterdziestu lat festiwal gromadzi wykonawców muzyki żeglarskiej i morskiej z całej Polski, popularyzując kulturę ludzi morza, tradycje żeglarskie oraz dziedzictwo związane z portowym charakterem Świnoujścia.

Program obejmuje koncerty uznanych wykonawców oraz spotkania z twórcami piosenek szantowych. Festiwal jest miejscem integracji środowisk żeglarskich i miłośników muzyki marynistycznej, a także okazją do przekazywania młodszemu pokoleniu wartości związanych z historią i kulturą polskiego wybrzeża.

Wydarzenie od lat stanowi ważny element tożsamości kulturalnej Świnoujścia i jest rozpoznawalną marką regionu, przyciągając mieszkańców oraz turystów z całej Polski. Wstęp na wydarzenie jest bezpłatny.

Organizator: Urząd Miasta Świnoujście, www.swinoujscie.pl; Miejski Dom Kultury w Świnoujściu
mdk.swinoujscie.pl
Koordynator: Anna Socha
Kontakt: tel. 660-755-687 (koordynator), e-mail: gosp@mdk.swinoujscie.pl

Środa, 7 października

GRA MIEJSKA DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

Godz. 9:00–13:00

Miejsce startu: Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mieszka I, ul. Staszica 17

Na terenie miasta Świnoujścia znajdować się będą punkty kontrolne przy najważniejszych symbolach miasta: Muzeum Rybołówstwa, Fort Anioła, pod Stawą Młyny. Zadaniem uczniów jest zbieranie pieczętek za rozwiązanie zagadek o historii floty, rybołówstwa i nawigacji na Pomorzu Zachodnim.

Organizator: Szkoła Podstawowa nr 6 im. Mieszka I, www.szkolasp6.pl
Koordynator: Anna Matysiak
Kontakt: tel. 91-321-37-07, e-mail: sekretariat1@szkolasp6.pl

TRZEBIATÓW

Czwartek, 4 września – Wtorek, 30 września

WYSTAWA „POMORZE ZACHODNIE 1945. DZIEŃ PO...”

Godz. otwarcia: 17:00

Miejsce: Galeria Feininger, Trzebiatowski Ośrodek Kultury, ul. Wojska Polskiego 67

Wystawa prezentuje teksty i zdjęcia dokumentujące pierwsze lata polskiej administracji na Pomorzu Zachodnim po II wojnie światowej. W ramach prezentacji przybliżona została historia różnych miejscowości, w tym Trzebiatowa. Fotografie i teksty opowiadające o ówczesnej rzeczywistości dostarczyły izby pamięci m.in. Stołczyn, Trzcińsko-Zdrój, Koszalin (Stowarzyszenie Rekonstrukcji Historycznej GRYF), Gryfice (Liceum Ogólnokształcące z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Bolesława Chrobrego w Gryficach), Police (Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Polickiej „Skarb”), Lipiany (Lipiańska Izba Pamięci) i Trzebiatów (Trzebiatowski Ośrodek Kultury).

Na wystawie będzie można zobaczyć, jak wyglądały wówczas wspomniane miejscowości. Pozyskać informacje, w których ośrodkach przejmowanie władzy przez Polaków przebiegło bez większych problemów, a gdzie w dramatycznych okolicznościach. Jaki los spotykał polskich osadników, a jaki – wyjeżdżających albo wysiedlanych Niemców.

Wystawa powstała we współpracy z Muzeum Narodowym w Szczecinie – Centrum Dialogu „Przełomy” w ramach Ministerialnego Programu „Ocalone dziedzictwo”.

Organizator: Trzebiatowski Ośrodek Kultury
Koordynator: Beata Frąckowiak
Kontakt: tel. 517-695-414, e-mail: tok@trzebiatow.pl

🚩 **Sobota, 12 września**

DZIEŃ OTWARTY MUZEUM PAŁACOWEGO

Miejsce: Muzeum Pałacowe – Trzebiatowski Ośrodek Kultury, ul. Wojska Polskiego 67

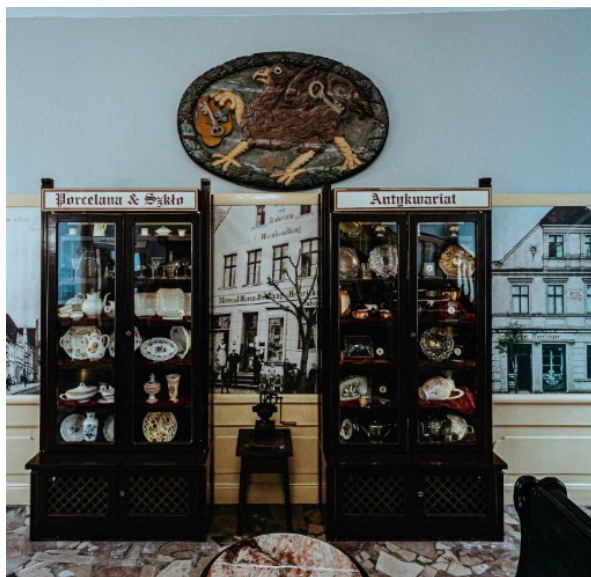
Godz.: 10:00–18:00

Mieszczące się w klimatycznych murach Pałacu nad Młynówką – dawniej siedzibie księżnych pomorskich, a później księżnej Marii Wirtemberskiej – muzeum zaprasza do obejrzenia swoich ekspozycji:

- „TRZEBIATÓW KUPIECKI” – ekspozycja odtwarzająca klimat trzebiatowskich ulic z pocz. XX w.

„Sala Księżca” – ekspozycja nawiązuje wystrojem do czasów gdy w Trzebiatowie rezydowały wdowy książęce, główną bohaterką jest księżna Anastazja Mieszkówna, żona księcia pomorskiego Bogusława I, która mieszkała w Trzebiatowie jako wdowa w latach 1208–1220.

- KAWIARNIA „WĘDROWIEC” – przypominająca klimat starych kawiarenek Trzebiatowa – jak Kaffee Kaiserkrone czy Café Robok z niewielkimi, przytulnymi wnętrzami, wzorzystymi tapetami na ścianach, lampą zwisającą na łańcuchach spod sufitu, obowiązkowym pianinem i małymi okrągłymi stolikami.

TRZEBIATOWSKI OŚRODEK
KULTURY

**MUZEUM
PAŁACOWE**

- STRYCH PAŁACOWY – ekspozycje: W krainie rzemiosła, Pomorski dom, Salonik Mieszczański, „Czas PRL-u”, Trzebiatów na starej pocztówce.

- Sala Błękitna – prezentowana tu jest ekspozycja o nazwie „Gabinet osobliwości Księcia Pana” prezentująca około 100 eksponatów z Azji, Afryki, Ameryki Południowej, pochodzących z daru znanego podróżnika – prof. kapitana żeglugi Adama Wolskiego. Nazwa ekspozycji nawiązuje do tradycji pałacu, jako miejsca gromadzenia „osobliwości”. Mąż księżnej Marii Wirtemberskiej Ludwik zbierał monety wykopywane z ziemi, a jego brat Henryk prezentował w pałacu na początku XIX w. duże zbiory tzw. naturalii, gromadzonych w trakcie podróży do różnych krajów, w tym egzotycznych.

Organizator: Trzebiatowski Ośrodek Kultury, www.kultura.trzebiatow.pl

Koordynatorki: Beata Frąckowiak

Kontakt: tel. 798-061-625, e-mail: tok@trzebiatow.pl

 Sobota, 12 września

WARSZTATY „TRADYCJE I OBRZĘDY DOŻYNKOWE”

Miejsce: Ogrody pałacowe, Trzebiatowski Ośrodek Kultury, ul. Wojska Polskiego 67

Organizatorzy stawiają sobie za cel ukazanie bogatego dziedzictwa kulturowego oraz celebrowanie ludowego święta plonów, promowanie i popularyzację lokalnych tradycji i obrzędów, np. tradycyjne wyplatanie wieńców dożynkowych, korowód, ceremoniał podziękowań za zebrane plony, przyśpiewki czy dzielenie się chlebem. Chcą zwrócić uwagę na symbolikę święta jako wartościowego przekazu kultywującego lokalne tradycje, śpiew i zabawę dożynkową.

Organizator: Trzebiatowski Ośrodek Kultury, www.kultura.trzebiatow.pl

Koordynator: Marta Górka

Kontakt: tel. 517-695-414; e-mail: tok@trzebiatow.pl

 Piątek, 2 października

„TAJEMNICE PIWNICY PAŁACOWEJ”

Miejsce: Trzebiatowski Ośrodek Kultury, ul. Wojska Polskiego 67

Godz.: 17:00–19:00

Otwarcie wystawy „Tajemnice piwnicy pałacowej” wraz z prelekcją dr Janiny Kochanowskiej. Ekspozycja popularyzować będzie wiedzę o pobożnej działalności fundacyjnej księżnej Anastazji, ugruntowującej wiarę na – nie do końca jeszcze – chrześcijańskim Pomorzu, funkcjonowaniu społeczności klasztornych w trzebiatowskim grodzie i w Białobokach oraz losach zabudowań klasztornych po przyjęciu luteranizmu na Pomorzu (1534). Wystawa przygotowana zostanie w piwnicy pałacowej, która była w XIII w. skrzydłem klasztornym, wzniesionym dla zakonu norbertanek, sprowadzonych z Mariëngaarde we Fryzji do grodu trzebiatowskiego przez księżną Anastazję. Skrzydło to wybudowano pomiędzy 1227 a 1235 rokiem. Przygotowanie ekspozycji ma ogromne znaczenie dla dziedzictwa kulturowego regionu, w tym należytego podkreślenia działalności fundacyjnej księżnej Anastazji, postaci znacząco wpisującej się w historię Pomorza, którym księżna władała przez 21 lat jako regentka nieletnich synów.

Księżna Anastazja - fragment ekspozycji. Fot. TOK

Organizator: Trzebiatowskie Towarzystwo Kultury
Koordynator: Anna Rzepecka, dr Janina Kochanowska
Kontakt: tel. 517-695-414; e-mail: tok@trzebiatow.pl

WAŁCZ

🚩 **Sobota, 26 września**
„KORZENIE DZIEDZICTWA”

Miejsce: Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej i Ekologicznej „Morzycówka”
Godz.: 16:00–20:00

Muzeum Ziemi Wałęckiej i Nadleśnictwo Wałcz zapraszają na „Korzenie Dziedziectwa” – wydarzenie poświęcone lasom jako ważnym elementom dziedzictwa kulturowego. W programie znajdują się rodzinne warsztaty, koncerty, zajęcia edukacyjne oraz wykłady, które przybliżą rolę lasu w życiu dawnych społeczności. Uczestnicy odkryją, jak przez wieki wykorzystywano leśne zasoby w codziennym życiu, medycynie ludowej, rzemiośle i obrzędowości oraz poznają bogactwo tradycji i wiedzy związanej z lasem.

Ośrodek Edukacji Przyrodniczo-Leśnej i Ekologicznej „Morzycówka”

Organizatorzy: Muzeum Ziemi Wałęckiej, www.mzw.com; Nadleśnictwo Wałcz, www.walcz.pila.lasy.gov.pl
Koordynator: Marlena Jakubczyk-Kurkiewicz
Kontakt: tel. 669-961-990; e-mail: jakubczyk@mzw.com.pl

WĄWELNICA, gm. Dobra

🚩 **Czwartek, 17 września**

WYKŁAD „DZIEDZICTWO I TOŻSAMOŚĆ POMORZA ZACHODNIEGO”

Miejsce: Klub GCKiB w Wąwelnicy, Wąwelnica 5A

Godz.: 18:00

Prowadzenie: Ryszard Długopolski

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl
Koordynator: Anna Bujko
Kontakt: tel. 91-424-19-66, e-mail: abujko@gckib.pl

WOŁCZKOWO, gm. Dobra

🚩 **Sobota, 26 września**

WYSTAWA „LOKALNE DZIEDZICTWO ZABYTKÓW DOBREJ WZORAJ I DZIŚ” - PRACE MALARSKIE HANNY JANUSZEWSKIEJ Z PRELEKCJĄ AUTORKI „LOKALNE DZIEDZICTWO ZABYTKÓW DOBREJ”

AUTORKI Miejsce: Klub GCKiB w Wołczkowie, ul. Lipowa 11a

Godz.: 12:00–20:00; prelekcja o godz.: 15:00

Hanna Januszewska z jedną ze swoich prac

Wystawa prac malarskich mieszkanki gminy Dobra Hanny Januszewskiej, przedstawiających zabytki regionu – kościoły, dworki, pałace – ale także ulice i dworce kolejowe.

Artystka opowie o inspiracjach oraz historii powstawania swoich obrazów przedstawiających lokalne dziedzictwo zabytków Dobrej.

Organizator: Gminne Centrum Kultury i Bibliotek w Dobrej, www.gckib.pl

Koordynator: Andrzej Bartłomowicz

Kontakt tel. 91-424-19-64, e-mail: abartlomowicz@gckib.pl

ZIELENIEWO, gm. Kobylanka

🚩 **Sobota, 19 września – Niedziela, 20 września**

WYSTAWA „MADUSEE. HISTORIE PIASKIEM I FAŁAMI SMAGANE”

Miejsce: nad Jeziorem Miedwie, plaża główna

Godz.: 12:00–18:00

Wystawa czasowa ukazująca kadry przedwojennych pocztówek (światłodruki i druki kolorowane) z muzealnych zbiorów. Ekspozycja skupi się głównie na sposobach spędzania czasu wolnego nad jeziorem Miedwie przez dawnych mieszkańców oraz przyjezdnych. Wystawa będzie prezentowana na plaży głównej i dostępna dla wszystkich zainteresowanych. Opiekunem ekspozycji będzie wieloletni edukator, kustosz muzealny służący swą pomocą i wiedzą.

Organizator: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Stargardzie, www.muzeum-stargard.pl

Koordynator: Piotr Tarnawski

Kontakt: tel. 602-396-612 e-mail: p.tarnawski@muzeum-stargard.pl